

1.BÖLÜM :ÖĞRETME VE ÖĞRENME SÜREÇLERİ

FARKLIlaştırILMIŞ ÖĞRETİM

- ✓ Farklılaştırılmış öğretimin teorik çerçevesini Vygotsky oluşturmuştur.
- ✓ Vygotsky' e göre öğretmenden-öğrenciye, öğrenciden-öğretmene iki taraflı **sosyal etkileşimler** önemlidir.
- ✓ Farklılaştırılmış öğretim Gardner çoklu zeka kuramı ve Bloom'un taksonomisinden esinlenmiştir.
- ✓ Gardnere göre her **öğrencilerin güçlü tarafları** vardır.

BLOOM'UN TAKSONOMİSİ

- 1-Hatırlatma
- 2-Anlama
- 3-Uygulama
- 4-Analiz
- 5-Sentez
- 6-Değerlendirme

FARKLIlaştırILMIŞ ÖĞRETİMİN İLKELERİ

- 1- Öğrencilerin ilgisini çekmek
- 2-Hazırbulunuşluk düzeyi
- 3-Öğrenme profili

Not 1: Farklılaştırılmış öğretimde **bireysel farklılıkların** öğrencileri nasıl etkilediği önemlidir.

Not 2-Farklılaştırılmış öğretimin uzun vadeli hedefi ise; **yaşam boyu öğrenmedir.**

Not 3-Öğrencinin ilgisi → Öğrenme motivasyonunu artırır.

Not 4- Öğrenme profili → İnsanların öğrenmeye nasıl ulaştığı ile ilgilidir.

ÖĞRENME PROFİLİNİN KAPSADIĞI 4 ALAN

- Öğrenme stili
- Zeka
- Kültür
- Cinsiyet

FARKLIlaştırILMIŞ ÖĞRETİMİN STRATEJİLERİ

1. **İSTASYON:**Her konuyu bölümleri farklı istasyonda hazırlanır.İstasyonlar aynı ortamdadır.
2. **MERKEZ:** İstasyona benzer,aynı konunun farklı yollarla öğretilmesidir.
3. **AJANDALAR:**Her öğrencinin ajandası var.Her öğrenciye farklı görevler verilir.Kendi öğrenme hızında ilerler.
4. **KARMAŞIK ÖĞRETİM:** Birbirinden farklı öğrencilerin gruplar için geliştirildi.Her öğrenci farklı bir yönden çalışmaya katkı yapar.

5. **YÖRÜNGE ÇALIŞMALARI:** Öğrenci proje konusunu kendi seçer. Proje süresi 3-6 haftadır.
6. **GİRİŞ NOKTALARI:** Öğrencilere aynı anda farklı giriş noktalarından başlama imkanı verir.
7. **ÖĞRENCİ SÖZLEŞMESİ:** Öğrencinin ilgi ve öğrenme profiline göre yapılan sözleşmedir. Burda öğrencinin sürece aktif katılımının sağlanmasıdır.
8. **KATLI ÖĞRETİM:** Bireysel farklılıkların sınıf ortamına getireceği olumsuzlukları giderme amaçlanır. Bloom'un taksonomisini klavuz olarak katlar , basitten karmaşığa, kolaydan zora ve bilinenden bilinmeyene doğrudur.
9. **GRUPLA ARAŞTIRMA:** Öğretmenin rolü yol gösterme amacı ile grup üyelerinin araştırma süresine kaynaklarla ilgili farkındalık oluşturmaktır.

FARKLIlaşMIŞ ÖĞRETİM SÜRECİ DEĞERLENDİRME BAŞINDAKİ TEKNİKLER

1. **KÖŞE KAPMACA:** Sınıfın köşelerine 'neredeyse', 'hiç', 'sıklıkla', 'kesinlikle' ifadeleri yazan kartlar yerleştirilir. Köşelere giden öğrenciler konu hakkında bidiklerini anlatır.
2. **KUTU YAPMA:** Büyük kutu → ne biliyorum
Küçük kutu → ne bilmeliyim
3. **EVET –HAYIR KARTLARI:** Kartın bir yüzüne evet, diğer yüzüne hayır yazılır. Öğrenci soruya göre vereceği cevap kartını havaya kaldırır.

FARKLIlaşMIŞ ÖĞRENME SÜRECİ DEĞERLENDİRME ORTASINDA VE SONUNDA TEKNİKLER

1. PARMAKLA İŞARETLEME:

- Baş parmak yukarı → çok şey biliyorum.
Baş parmak yana → biraz bilgim var.
Başparmak aşağı → çok az bilgim var.

2. YUMRUK YAPMA:

- Beş parmak açık → birine açıklayacak kadar iyiyim.
Dört parmak açık → tek başına yapacak kadar iyiyim.
Üç parmak açık → biraz yardıma ihtiyaç var.
İki parmak açık → pratik yapmaya ihtiyaç var.
Bir parmak açık → Öğrenmenin başındayım.

3. GERÇEKLE YÜZLEŞME:

4. SARMAL OLUŞTURMA:

5. KONUŞMA HALKASI:

6. DÖNGÜSEL YANSIMA:

7. PORFOLYOLAR:

İÇERİĞİ DÜZENLERKEN DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR:

- ✓ Öğrencilerin hazırbuluşluk düzeylerine,
- ✓ Öğrencilerin ilgilerine,
- ✓ Öğrencilerin öğrenme profiline göre içerikler düzenlenir.

ÖĞRENCİ İLGİSİNE GÖRE SÜRECİ FARKLILAŞTIRMA ÖRNEKLERİ

- Uzman gruplar
- Bağımsız gruplar
- İlgi merkezleri
- Ek öğrenme malzemeleri
- Yapbozlar

ÜRÜN ÇEŞİTLERİ

- ❖ Performansa dayalı
- ❖ Yazılı ürünler
- ❖ Görsel ürünler
- ❖ Sergi ürünler

PORFOLYO SÜRECİ AŞAMALARI

- 1-Bilgilerin toplanması
- 2-Ürünlerin seçimi
- 3 –Niçin neden seçildiği açıklama
- 4-Karar verme, değerlendirme

SINIF İKLİMİ

- ✓ Korku
- ✓ Utanma
- ✓ Stres olmamalı
- ✓ Hazırbulunuşluk seviyeleri dikkate alınır

ZİHİN TEMELLİ EĞİTİMİN 3 UNSURU

- Duygusal uyaklık
- Rahatlatılmış uyaklık
- Karmaşık deneyimle öğretim

FARKLILAŞMIŞ ÖĞRETİMİ BENİMSEYEN ÖĞRETMENİN MESAJLARI

- ❖ **DAVET:** Sınıfa sizinle birlikte elimden geleni yapacağım. Sınıfa önemli deneyimler getirdiğinizin farkındayım.
- ❖ **YATIRIM:** Bu sınıfta önemlisiniz. Hızlı ve çok büyümenize yardımcı olmak için çalışacağım.
- ❖ **KALICILIK:** Her zaman ilk denemenizde herşeyi doğru yapamayabilirsiniz.
- ❖ **FIRSAT:** Gençsiniz. Geleceğe hazırlanmanız ve sizin için var olan olasılıkları gözlemleyeceğim. Sizlere fırsatlar sunmak istiyorum.
- ❖ **DÜŞÜNME:** Sizi dinleyeceğim, sizden öğreneceğim. Daha etkili bir öğretmen olabilmek için elimden geleni yapacağım.

EĞİTİM PROGRAMI:

- ❖ Siyasal bir araçtır.
- ❖ Eğitimin kalbidir.
- ❖ Ne öğrenildiğidir.
- ❖ Toplumsal etkinliklerin bir sonucudur.
- ❖ Okullaşmanın özüdür.
- ❖ Öğretmen ve öğrencinin ellerinde hayat bulur.

EĞİTİM PROGRAMININ ÖĞELERİ

1-Niçin 2-Ne 3- Ne kadar 4- Nasıl

NOT: Veysel SÖNMEZ'e göre program türleri;

- ❖ Resmi Yetişek
- ❖ Örtük Yetişek
- ❖ Ek Yetişek
- ❖ Karşıt Yetişek

PROGRAM GELİŞTİRME SÜRECİ AŞAMALARI

1-PLANLAMA

- Çalışma gruplarının oluşturulması
- Çalışma planının yapılması
- İhtiyaç analizi

2-TASARI HAZIRLAMA

- Amaç
- İçerik
- Öğretme ve öğrenme süreci
- Ölçme değerlendirme

3-UYGULAMA

- Uygulamanın planlanması
- Pilot okul ve sınıfların seçilmesi
- Okul yönetici ve öğretmenlerin seçilmesi

- Programın işe koşulması
- Programın değerlendirmesi

4-DEĞERLENDİRME

Programın etkililiği hakkında karar verme süreci

5-SÜREKLİLİĞİN SAĞLANMASI

a) AR-GE çalışmaları

b) Öğretmenin sorumluluğu

NOT: ERTÜRK; değerlendirme programın istenilen davranış değişikliğini gerçekleştirmede başarılı olup olmadığının belirlenmesi.

PROGRAM DEĞERLENDİRMEDE

PROGRAMIN AMACI

SORULAR

- ❖ Ne zaman ?
- ❖ Ne?
- ❖ Niçin ve Nasıl?
- ❖ Kim için?
- ❖ Nerede ?

1- Amaç

2-İçerik

3-Öğrenme ve öğretme

4-Ölçme ve değerlendirme

KAVRAM GELİŞTİRME SÜREÇLERİ

- Genelleme
- Ayırım
- Tümevarım
- Tanımlama
- Tümdengelim

PROGRAM DEĞERLENDİRME TÜRLERİ

1-Değerlendirme Biçimine Göre

- ❖ **Formal Değerlendirme:**Uzmanlar tarafında yürütülen güvenilirliği ,geçerliği yüksek değerlendirme türü
- ❖ **İnformel Değerlendirme:** Öznellik içeren değerlendirme türü

2-Değerlendirme Biçimine Göre

- ❖ **Biçimlendirici Değerlendirme:** Programın geliştirilmesi ,nitelikli hale getirilmesi amacı ile programın ilk aşamasında yapılan değerlendirme türü
- ❖ **Toplam Değerlendirme:** Programın uygulanmasından sonra yapılan değerlendirme türü.

KAVRAMLARIN ÖZELLİKLERİ

- **Öğrenilebilirlik:** Doğuştan değil sonradan öğrenilir.
- **Kullanılabilirlik:** Kavramların farklı çeşitte kullanım alanları vardır.
- **Açıklık:** Anlaşılabilir olması
- **Genellik:** Genelden başlayarak özele geçer
- **Güçlülük:** Diğer kavramların öğrenilmesine yardımcı oluyorsa güçlüdür.

AKRAN ÖĞRETİMİ

- Farklı yaş gruplarındaki öğrencilerin kültürel ve sosyo-ekonomik statülerinden bağımsız başarılarının artırmada olarak etkilidir.
- Bireylerin akademik ve sosyal becerilerini geliştirir.
- Bireylere birlikte çalışma fırsatı verir.
- Özgüvenlerini geliştirir ve destekler.
- Birbirlerine saygı göstermelerine katkı sağlar.
- Etkileşimleri onların sosyal gelişimlerine olumlu etkiler.

AKRAN ÖĞRETİMİN ADIMLARI

- Soru açık,net anlaşılır olmalı
- Soru çok zor yada kolay olmamalı
- Soru tek bir kavram üzerine odaklanmamalı
- Yeterli sayıda seçenek içeren çoktan seçmeli bir soru olmalı

BAŞLICA DUYUŞSAL ÖZELLİKLER

- ✓ İlgi
- ✓ Tutum
- ✓ Motivasyon
- ✓ Benlik algısı
- ✓ Özgüven

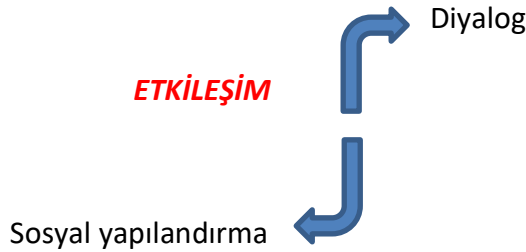
ÇOCUKLAR NASIL DAHA İYİ ÖĞRENİR

- ❖ Onlara öğrenme isteği ver.
- ❖ Motive et,dikkatlerini çek.
- ❖ Meraklarını besle ve şaşırt.
- ❖ Öğrenmeye teşvik et.
- ❖ Bireysel farklılıklara saygı duy.

ETKİLİ ÖĞRENMENİN 4 UNSURU

- Dikkatini verme
- Aktif katılımı sağlama
- Hatalara geri bildirim verme
- Düzenli tekrar etme

GERİBİLDİRİM BOYUTLARI

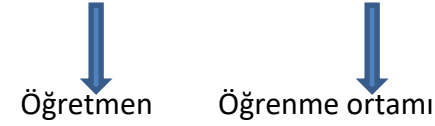

ETKİLİ GERİBİLDİRİMDE KULLANILAN WEB2 ARAÇLARI

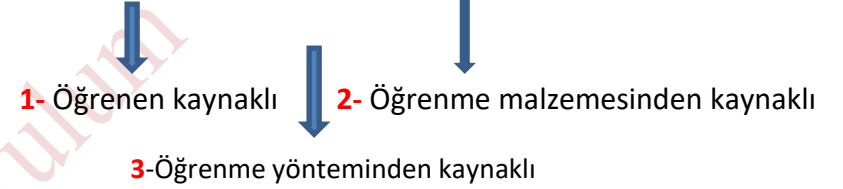
1-Kahoot 2-Formative 3-Socrative 4- Edmodo 5-Google drive

ÖĞRENMEYİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

❖ Dolaylı etkileyen faktörler:

❖ Doğrudan etkileyen faktörler:

1-Öğrenen kaynaklı faktörler:

- ✓ Türe özgü hazır oluş
- ✓ Olgulaşma
- ✓ Genel uyarılmışlık hali
- ✓ Eski yaşantıların aktarılması
- ✓ Güdü
- ✓ Dikkat

2-Öğrenme malzemesi kaynaklı:

- 1- Algısal ayırt edilebilirlik
- 2- Anlamsal çağrışım
- 3-Kavramsal gruplandırma

3-Öğrenme yöntemi kaynaklı:

- a) öğrenmeye ayrılan zaman c) öğrencinin aktif katılımı
- b) öğrenilen konunun yapısı d) geri bildirim

ÖĞRETİM HİZMETİNİN NİTELİĞİ BELİRTEN ÖĞELER

- ❖ İpucu
- ❖ Öğrenci katılımı
- ❖ Pekiştirme
- ❖ Geri bildirim
- ❖ Düzeltme

PROBLEM ÇÖZME YÖNTEMİNDE İŞLEM BASAMAKLARI

1. Problemi hissetme
2. Problemi tanımlama
3. Problemle ilgili hipotezler kurma
4. Veri toplama
5. Hipotezleri test etme
6. Problemin çözümü
7. Sonucu raporlaştırma

BEYİN TEMELLİ ÖĞRENMENİN İLKELERİ

- ✓ Beyin paralel bir işlemcidir.
- ✓ Öğrenme fizyolojik bir olaydır.
- ✓ Beyin parçaları ve bütünleri aynı anda algılar.
- ✓ Öğrenme bilinçli ve bilinçsiz süreçleri içerir.
- ✓ En az iki farklı türde belleğimiz var
- ✓ Her beyin kendine özgü düzenlenmiştir.
- ✓ Anlamı araştırma doğustandır.

İŞBİRLİKÇİ ÖĞRENME UYGULAMADA 6 TEMEL İLKE

- 1-Olumlu bağlılık
- 2-Yüzyüze etkileşim
- 3-Kişisel sorumluluk
- 4-Sosyal beceriler
- 5-Grup sürecinin değ.
- 6-Eşit başarı ilkesi

ETKİLİ GERİ BİLDİRİM VERME

- ❖ Ayrıntılı sunulmalı
- ❖ Kişiyeye değil ürüne yönelik olmalı
- ❖ Açık ,anlaşılır ve düzeltici olmalı
- ❖ Süreç odaklı olmalı
- ❖ Bilişsel ve duyuşsal özellikleri içermeli
- ❖ İlerlemeyi ve farkı göstermeli
- ❖ Sözlü ve yazılı olmalı
- ❖ Pozitif unsurlar içermeli
- ❖ Jest ve mimikleri kullanmalı

KAVRAM YANILGILARININ TESPİTİNDE KULLANILAN ARAÇLAR

- Kavram haritaları
- Zihin haritaları
- Kavram karikatürleri
- Metoforlar ve analogiler
- İki ve üç aşamalı testler

REFLEKSİN ÖZELLİKLERİ

- Doğuştan getirilmiştir
- Belli bir uyarıcısı vardır.
- Belli bir davranıştır.
- Basit bir davranıştır.
- Organizmanın biyolojik dolanımında bulunur.

İÇ GÜDÜ NEDİR?

- ❖ Doğuştan gelir.
- ❖ bir türün tüm üyelerinde var.
- ❖ Karmaşık bir davranış örüntüsü olması
- ❖ Belli bir biyolojik gereksinim ile ortaya çıkmamış olması gerekir.

DAVRANIŞLARI ÜÇ GRUBA AYIRIRIZ

- ✓ Doğuştan gelen davranışlar
- ✓ Geçici davranışlar
- ✓ Sonradan kazanılan davranışlar

ÖĞRENME İÇİN TEMEL İLKELER

- Hedefe yöneliktir.
- Öğrenme ön bilgi ve yeni bilgi arasında bağ kurmaktır.
- Öğrenme bilginin örgütlenmesidir.
- Doğrusal olmayan fazlar halinde gerçekleşir.
- Öğrenme gelişimden etkilenir.
- Öğrenme stratejiktir.

2.BÖLÜM :ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

SİSTEM:En az bir hedefi gerçekleştirmek üzere uygun ve değişik öğelerden oluşan dirik bir örüntüdür.

SİSTEMİN ÖGELERİ

- ❖ **GİRDİ:** Sistemin amacını gerçekleştirmek için gerekli olan her şey.
- ❖ **SÜREÇ:** Ürün haline getirildiği yer.
- ❖ **ÇIKTI:** Sistemin ortaya koyduğu ürün.

EĞİTİMİN HEDEFLERİ

- ✓ **Uzak Hedefler:** Devletin hedefidir.
- ✓ **Genel Hedefler:** Daha işevuruk hedefler,kurumun hedefleri
- ✓ **Özel hedefleri:**Dersin hedefleri

KAVRAMSAL TEMELLERİ

1-Ölçme:Öğrencinin belirli bir özelliğini gözleyerek sayı sembol yada sıfat verme işi

2-Ölçüt:Ölçülen özellik hakkında karar alabilmek için dayanak alınan referans noktası

3-Değerlendirme:Ölçme sonucunu bir ölçüte vurarak ölçülen nitelik hakkında karar verme

ÖLÇME TÜRLERİ

- **Doğrudan ölçme:** Öğrencinin belirli bir özelliğini gözleyerek sayı sembol yada sıfat verme işi
- **Dolaylı ölçme:** Eğitimde kullanılan ölçme
- **Türetilmiş ölçme:** Ölçme bir formül kullanılır. Matematiksel bir bağıntı yardımı ile belirlenir.

ÖLÇÜT TÜRLERİ

- ❖ **Mutlak ölçüt:** Ölçüt önceden ilan edilir.
Örnek: tek ders sınavları,yabancı dil sınavları
- ❖ **Bağıl ölçüt:** Ölçüt sonradan belirlenebilir. **Ortalama** kelimesine dikkat edin.
Örnek: YKS,LGS,KPSS,TUS

AMACA GÖRE DEĞERLENDİRME TÜRLERİ

- **Tanım –yerleştirme yönelik değerlendirme**
muafiyet veya seviye tespit sınavları
- **Biçimlendirme –yetiştirme yönelik değerlendirme**
izleme –tarama-quizler-ünite tarama testleri
- **Değer biçmeye –düzey belirlemeye yönelik değ.**
Not verme amacı var.
- **Rehberlik amaçlı değerlendirme**
Özel eğitim - mesleki rehberlik
- **Program değerlendirme**

ÖLÇME ARACININ SAHİP OLMASI GEREKEN NİTELİKLER

- ❖ **Geçerlik:** Ölçme aracından elde edilen puanın amaca hizmet etmesi
- ❖ **Güvenilirlik:** Puanların kararlı ,duyarlı,tutarlı olması
- ❖ **Kullanışlık:** Kolay ve ekonomik olması

ÖLÇMEDE HATA

- ✓ **Sabit hata:** Her ölçme işleminde aynı miktarda karışan hata.Terazinin -50 g gösteriyorsa her tartımda eksik tartım olacak.
- ✓ **Sistemik hata:**Ölçülen büyüklüğe göre ,öğretmene göre değişen hata.Terazinin Her bir kg -50 gr gösteriyorsa ağırlık artıka hata artar
- ✓ **Tesadüfi hata:**Şansla ortaya çıkan hatalar.Ölçme sonucuna pozitif veya negatif yönde etki edebilir.

GEÇERLİK SINIFLANDIRMASI

- **Kapsam geçerliği:** Başarı testlerinde aranan bir geçerlik sorgulamasıdır.testin ölçülmek istenen davranışı ne derece kapsıyor.
- **Ölçüt dayanaklı geçerlik:**
1-yordama geçerliği 2- zamandaş geçerliği
- **Yapı geçerliği:**

GEÇERLİĞİ SORGULAMA YÖNTEMLERİ

- **Mantıksal /Rasyonel yöntemler:**
 - ❖ Belirtke tablosu hazırlama
 - ❖ Uzman görüşüne başvurma
- **İstatistiksel yöntemler:**

BİRDEN ÇOK UYGULAMAYA DAYALI YÖNTEMLER

- ❖ Test yarılama
- ❖ KR-20 VE KR-21
- ❖ Cronbach alfa
- ❖ Hoyt'varyans analizi

TEST TÜRLERİ

1. **Testi alan kişi sayısına göre**
 - bireysel - grup
2. **Testin uygulanış süresine göre**
 - süreli -süresiz
3. **Testin ölçüldüğü niteliğe göre**
 - hız testleri -güç testleri
4. **Değerlendirme yaklaşımına göre**
 - objektif -subjektif
5. **Hazırlanışına göre**
 - standart -öğretmen yapımı
6. **Veri toplama tekniğine göre**
 - performans -kağıt,kalem

GÜVENİRLİĞİ ARTIRAN FAKTÖRLER

- ❖ Madde sayısı artıkcı güvenirlilik artar.
- ❖ Puanlayıcı sayısı artıkcı
- ❖ Maddelerin açık ve anlaşılır yazılması
- ❖ Puanlama nesnelliğı
- ❖ Bireylerin güdülenmesi
- ❖ Fiziksel ortamın uygun olması
- ❖ Sürenin yeterli olması
- ❖ Puanlama yaparken dikkat edilmesi

ÖLÇME ARAÇ VE YÖNTEMLER

1-Geleneksel Yöntemler

- ❖ Yazılı yoklama
- ❖ Sözlü yoklama
- ❖ Çoktan seçmeli
- ❖ Doğru yanlış
- ❖ Cümle tamamlama
- ❖ Kısa cevaplı
- ❖ Eşleştirme

2-Destekleyici Yöntemler

- Porfolyo
- Öz değerlendirme
- Akran değerlendirme
- Gözlem değerlendirme
- Kontrol listesi
- Derecelendirme

PORTFOLYONUN İÇERİĞİ

- Öğretmen kayıtları
- Öğrencinin çalışmaları
- Öğrenciye yazılan mektuplar
- Öğrencinin yazdığı mektuplar
- Öğretmenin aileye yazdığı mektuplar
- Öğrencinin sözel ve psikomotor becerilerini gösteren kayıtlar

PORTFOLYO OLUŞTURMA SÜREÇLERİ

Toplama → seçme → yansıtırma → sonuç

PERFORMANS DEĞERLENDİRME

1-Öğrenci Değerlendirme

- ❖ öz değerlendirme
- ❖ akran değerlendirme

2- Öğretmen Değerlendirme

- a) rubrik
- b) kontrol listesi
- c) kontrol listesi
- d) derecelendirme ölçeğı
- e) gözlem formu

PISA

1. OECD tarafından yapılıyor.
2. 3 yıllık periyotlarla yapılıyor.
3. 15 yaş grubuna uygulanıyor.
4. 2000 yılında başladı.
5. 2003 yılında Türkiye katıldı.
6. Okuryazarlık ağırlıklıdır
7. Matematik okuryazarlığı, fen okuryazarlığı
Okuryazarlık

TIMSS

1. IEA tarafında yapılıyor.
2. 4 yıllık periyotlarla yapılıyor.
3. 4.sınıf ve 8.sınıf gruba uygulanıyor.
4. 1999 yılında Türkiye uyguladı.
5. Matematik- Fen ağırlıklı
6. Eğitim müfredatla ilgileniyor.

DOĞRUDAN ÖLÇME

- ❖ Gerçek sıfır var.
- ❖ Geçerlik ve güvenilirlik yüksek.
- ❖ Duyu organları ile yapılan ölçmeler.
- ❖ Niteliğin olduğu şekli ile ölçülmesi
- ❖ Temel sayma işlemleri doğrudan ölçmedir
- ❖ Ölçülen özellik ile ölçme aracı türü aynıdır.

DOLAYLI ÖLÇME

- ✓ Gerçek sıfır yok.
- ✓ Kendi türünden olmayan bir şeyle ölçülmesi
- ✓ Eğitimdeki ölçümlerin çoğu dolaylı ölçmedir.

TÜRETİLMİŞ ÖLÇME

- ❖ Formül kullanılır. Matematik sınavında doğruları ve yanlış sayılarını tespit edip kaç netinin olduğunu bulmak gibi.

ÖLÇMEDE BİRİM,

• Doğal birim:

- ❖ Kulaç ,adım ile yapılan ölçme birimi
- ❖ Doğada var olan standart olmayan birimler
- ❖ Buçuklu değer alamazlar
- ❖ Bilim insanlarıncı tanımlanmasına ihtiyaç duyulmaz

• Tanımlanmış birim:

- ✓ Metre ,kg, litre
- ✓ Birimler her yerde aynı eşit özelliğe sahiptir
- ✓ Uzmanlar tarafından oluşturulmuş yapay birimlerdir

3.BÖLÜM: ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK

Rosuseau(1712-1778);öğrenci merkezli bir eğitim anlayışının kullanılması gerektiğini söyler. Ona göre, öğretmenler önce çocuğu tanımalıdır.

Hümanist yaklaşım: İnsan merkezde. Herkes eğitim almalı ve eğitimde fırsat eşitliği savunur.

ÖĞRENCİ KİŞİLİK HİZMETLERİ

- ❖ Sağlık
- ❖ Sosyal yardım
- ❖ Psikolojik danışma ve rehberlik
- ❖ Sosyal ve kültürel
- ❖ Özel eğitim

REHBERLİĞİN ÇIKIŞ NEDENLERİ

- ✓ Meslek seçiminin zorlaşması
- ✓ İlerlemeci eğitim anlayışı
- ✓ Psikometrideki gelişmeler
- ✓ Ruh sağlığına verilen önemin artması
- ✓ Bireye tanınan seçme özgürlüğünün artması

NOT: 1953/1954 Yıllarında Gazi Eğitim Fakültesinde ilk rehberlik dersi

NOT: 1970/1971 Yıllarında 24 okulda rehberlik uygulamaları başladı

BAŞLICA REHBERLİK MPDELLERİ

- **Parson Modeli:** Mesleki rehberliğe yönelik
- **Özellik Faktör Modeli:**Öğrenciyi tanımaya yönelik
- **Rehberliği Eğitim Süreci İle Kaynaştıran Model:**Rehberliği ders saati olması gerektiğini savunan model
- **Rehberliği Karar Verme Sürecine Yardım Etmesi Gerekliğini Savunan Model:**Karar aşamasında yardımcı hizmet olarak rehberliğin yapılması savunan
- **Gelişimsel /Kapsamlı Rehberlik Modeli:**Gelişimin sürekliliğine dayanan güncel olan model

REHBERLİĞİN İLKELERİ

- ❖ Demokratik insancıl bir yaklaşım
- ❖ Öğrenci ile ilgili herkesin işbirliği içinde olması
- ❖ Öğrenciyi merkeze alan bir eğitim sistemi savunur
- ❖ Öğrencilerin kendi kişiliklerini daha iyi anlamalarını
- ❖ Problem çözüm yollarını bulmada kendilerine yeter duruma gelmeleri

REHBERLİK PROGRAMININ SÜREÇSEL ÖGELERİ

1. Bireysel planlama
2. Müdahale hizmetleri
3. Sistem desteği
4. Rehberlik müfredatı

REHBERLİK HİZMETLERİ/İŞLEVLERİ

- ❖ Oryantasyon
- ❖ Bireyi tanıma
- ❖ İzleme
- ❖ Yöneltilme ve yerleştirme
- ❖ Bilgi toplama yayma
- ❖ Çevre ve veli ile ilişkiler
- ❖ Araştırma ve değerlendirme

REHBERLİK VEPSİKOLOJİK DANIŞMA HİZMETLERİ

YÜRÜTME KOMİSYONU

- ✓ Okul müdürü,müdür yardımcısı,rehber öğretmen komisyonun sürekli üyesidir.
- ✓ Komisyon 1.dönem başında,2.dönem başında ve ders yılı sonunda en az üç kez toplanır.
- ✓ İlk toplantısını ,öğretmen kurul toplantısının yapıldığı tarihten en geç bir ay içinde yapar.

SINIF REHBERLİK PROGRAMININ GELİŞTİRİLME SÜRECİ

1- Çalıştay Öncesi Hazırlık

- Alanyazı incelemesi
- Durum tespiti ve ihtiyaçların belirlenmesi

2-Çalıştay Süreci

- ✓ 1.çalıştay: ihtiyaçların belirlenmesi

- ✓ 2.çalıştay: taslak kazanımlar yazılması
- ✓ 3.çalıştay: kazanımların değerlendirilmesi
- ✓ 4.çalıştay: sınıf düzeylerinin yerleştirilmesi

3-Çalıştay Sonrası Çalışma

REHBERLİK PROGRAMININ GELİŞİM ALANI

❖ Akademik Gelişim

- Okula çevreye uyum
- Akademik anlayış- sorumluluk
- Eğitsel başarı-planlama

❖ Kariye Gelişim

- Kariyer farkındalığı
- Kariyer hazırlığı
- Kariyer planlama

❖ Sosyal-Duygusal Gelişim

- Benlik farkındalığı
- Duyguları anlama-yöneltilme
- Kişiler arası beceriler
- Karar verme
- Kişisel güvenliği sağlama

SINIF REHBERLİK PROGRAMININ YAPISI

❖ Gelişim Alanları

Akademik gelişim → kariyer gelişim → sosyal duygusal gelişim

❖ Yeterlikler

Kök değerler → karakter güçleri → 21.yy becerileri

❖ Kazanımlar

SINIF REHBERLİK PROGRAMININ UYGULANMASINA

İLİŞKİN İLKELER

1. Bilimsellik
2. Bireysel farklılıklar
3. Sınıf rehber öğretmeninin katılımı –okul rehber öğretmeninin eş güdümü
4. İş birliği ile yürütülür
5. Öğrenci merkezli anlayış
6. Öğrenci okul ve bölge özellikleri

BİREYİ TANIMA YÖNTEMLERİ

❖ Alanlar

❖ Teknikler

Alanlar:

- ✓ Sağlık durumu
- ✓ Yetenekler
- ✓ İlgiler
- ✓ Akademik başarı
- ✓ Kişilik
- ✓ Benlik tasarımı ve değerler
- ✓ Çevre ile ilgili bilgiler

Teknikler: Test ve test dışı olmak üzere ikiye ayrılır

a) Test

Özellikleri:

- Geçerlik
- Güvenirlik
- Kullanışlık
- Ekonomiklik

Rehberlikte kullanılan testler:

- Yetenek testleri
- İlgi testleri
- Kişilik testleri
- Tutum ölçek

b) Test dışı teknikler:

❖ Gözleme dayalı

- Gözlem kayıt
- Özellik k ayıt
- Anektod kayıt
- Der celendir me ölçe ği

❖ Kendini anlatma

- Otobiyografi
- Arzu listesi
- Zaman cetveli
- Problem tarama
- Anket

❖ Başkalarının kanılarına dayalı

- Sosyometri
- Kimdir bu tekni ği
- Sosyal uzaklık ölçe ği

❖ Etkileşime dayalı

- Görüşme
- Ev ziyaretleri
- Drama ve oyunlar

Özel eğitim ihtiyacı olan birey; bireysel ve gelişimsel özellikleri ile yeterlikleri açısından akranlarından farklılık gösteren birey. Farklı özelliklere ve performans düzeylerine sahiptirler. Bunlar;

- Yaşadıkları yetersizlikler
- Dereceleri

- gelişimsel özellikler
- içinde bulundukları çevresel özellikler

ÖZEL EĞİTİMLE İLGİLİ TERİMLER

Zedelenme

Yetersizlik

Özür/Engel

YAYGIN OLARAK KARŞILAŞILAN ÖZEL EĞİTİM İHTİYACI ÖĞRENCİLERİ

- ✓ Zihinsel yetersizliği olan öğrenciler
- ✓ Otizm spektrum bozukluğu
- ✓ Öğrenme güçlüğü
- ✓ Dil ve konuşma bozukluğu
- ✓ İşitme yetersizliği
- ✓ Görme yetersizliği

Zihinsel Yetersizliği Olan Öğrenciler

- 22 yaşından önce çıkar.
- Hafif ,orta ,ağır ve çok ağır olarak dörde ayrılır
- Yönetmeliğe göre yetersizlik yerine engel kelimesi kullanılır.
- Zeka puanı 70 ve altıdır. Tanı için yeterli değil.
- Uyumsal davranış ile dikkatlerine bakılır.
- Öğrenme geri, motivasyon düşük, öğrenilmiş çaresizlik
- Alıcı dil ,ifade edici dil, sosyal beceriler sınırlıdır.

Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Öğrenciler

- ❖ Nörogelişimsel bir bozukluktur.
- ❖ Sosyal iletişim ve etkileşimde güçlük
- ❖ Sınırlı yineleyici davranışlarla ortaya çıkar
- ❖ Hafif,orta,ağır düzeyde sınıflandırılır.
- ❖ Sosyal iletişim, göz kontağı kurma, beden dili kullanma duygu ve düşünceleri anlama sınırlıdır.

Otizm Belirtileri

- Göz kontağından kaçınır.
- Sarılmaya normal tepki vermez.
- Sosyal tepki vermede durgunluk
- İsimlere tepki vermeyebilir
- Ses tonu ,yüz ifadesini anlamayabilir.
- Oyun becerileri,akran etkileşimi sınırlıdır.
- Yönergeleri anlama,ifade edici dil sınırlıdır.,
- Ses tekrarı vardır.Sen ben zamirleri karıştırır.
- Nesnelere karşı duyarlılık ilgi yada ilgisiz
- Değişikliklerden rahatsız olma
- Ses ,dokunma ,görsel uyarılmadan aşırı rahatsız olabilir.

Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrenciler

- ✓ Okuma ,yazılı anlatım ,matematik alanında nörogelişimsel bir bozukluktur.
- ✓ Normal zekaya sahip ama beynin işleyişinde farklılıklar var.
- ✓ Performansındaki değişiklikler fazladır
- ✓ Disleksi olan öğrenciler okumada sıkıntı yaşar

- ✓ Başarısızlık yaşadıklarını düşündükleri için öğrenilmiş çaresizlik yaşarlar.

Dil Bozukluğu Olan Öğrenciler

- ❖ Başkalarının söylediğini anlamada güçlük çekerler.
- ❖ Duygu ve düşünceleri ifade etmede güçlük.

Konuşma Bozukluğu Olan Öğrenciler

- Ses üretiminde yada bazı sesleri söylemekte güçlük
- Kekeleme yada konuşma ritmini yakalamada güçlük

İşitme Kaybı Dereceleri

- ✓ 0-15 db → Normal
- ✓ 16-25 db → çok hafif
- ✓ 26-25 db → hafif
- ✓ 41-55 db → orta
- ✓ 56-70 db → orta ağır
- ✓ 71-90 db → ağır
- ✓ 91 db ve üzeri → çok ağır

EĞİTSEL DEĞERLENDİRME –TANILAMA SÜRECİ

- ❖ Tıbbi tanı ile tanılama süreci başlar
- ❖ Sağlık kuruluşundan tıbbi tanı alır
- ❖ Tıbbi tanı alan öğrenci RAM'larda bulunan özel eğitim kurulu tarafından **eğitsel değerlendirme** ve **tanılama** yapılır.

- ❖ Özel eğitim hizmetlerine uygun olduğuna karar verilen öğrenciler için özel eğitim değerlendirme kurulu raporu düzenlenir.
- ❖ Yönlendirme ve yerleştirme süreci başlar.

DEĞERLENDİRME SÜRECİ

- ❖ İlk Belirleme
 - Sınıf öğretmeni ve rehber öğretmen işbirliği içinde
 - Öğretim dönemi başında
- ❖ Gönderme öncesi
 - Bilgi toplama
 - müdahale programı hazırlama
 - müdahale programını uygulama değerlendirme
- ❖ Ayrıntılı değerlendirme
 - Eğitsel değerlendirme
 - Tanılama
- ❖ Özel eğitim hizmetlerine uygunluna karar verme
- ❖ Bep hazırlama
- ❖ İzleme ve değerlendirme

ÖZEL EĞİTİM ÖĞRENCİLERİNİN EĞİTİM ORTAMLARI

- ✓ Yatılı özel eğitim okul ve kurumları
- ✓ Gündüzlü özel eğitim okulu ve kurumları
- ✓ Özel eğitim sınıfları
- ✓ Yarı zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme
- ✓ Tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme

NOT:Kaynaştırma ,özel eğitim ihtiyacı olan bir öğrencinin okul programına uyum sağlaması beklenir.

NOT: Bütünleştirme, okul programının ve çevresinin öğrencilerimizin gereksinimlerini karşılamalı

BEP'İN ÖZELLİKLERİ

- Özeldir
- Bireyselleştirilmiştir
- Yıllık olarak hazırlanır
- Öğrenciyle ve ailesiyle paylaşılan bir belgedir
- Düzenli olarak gözden geçirilmelidir.
- Öğretim yöntem ve stratejilerini belirtir.
- Hedefler ve amaçlar belirtir

BEP GELİŞTİRME BİRİMİ

- ❖ Okul müdürü yada müdür yardımcısı başkanlığında paydaşlar bulunur.
- ❖ Rehber öğretmen
- ❖ Öğrencinin sınıf öğretmeni
- ❖ Öğrencinin diğer öğretmenleri
- ❖ Öğrencinin velisi
- ❖ Öğrencinin kendisi

BEP HAZIRLAMA SÜRECİ

- ❖ Öğrenci özellikleriyle ilgili bilgi toplama ve paylaşma
- ❖ Bep içeriği oluşturma
- ❖ Bep'in imzalanıp uygulamaya konulması
- ❖ İzleme ve değerlendirme

Not:Yazılı bir belge olan BEP'in döngüsel bir yapısı vardır.

BEP 'TE BULUNMASI GEREKEN TEMEL ÖGELER

- Öğrencinin demografik özelliklerinin bilinmesi
- Öğrencinin eğitsel performans düzeyini tanımlama
- Uzun dönemli ve yıllık hedefler
- Kısa dönemli hedefler
- Öğretim yöntemleri ve materyalleri
- Zamanın başlama ,bitiş tarihleri
- Uygun değerlendirme yöntemleri ve ölçütleri
- Ek hizmetler

PERFORMANS DÜZEYİNİN TANIMLANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

- ❖ Öğrencinin şimdiki performansını yansıtmalı
- ❖ Performans düzeyünün ölçülebilir,gözlenebilir ifade edilmesi
- ❖ Bilir ,tanır yada hoşlanır yerine okur,söyler,gösterir gibi gözlenebilir ölçülebilir ifadeler kullanmalı

ÖZEL EĞİTİM ÖĞRENCİLERİ İÇİN YAPILANLAR

- ✓ Fiziksel düzenleme
- ✓ Sürece yönelik düzenleme
- ✓ Sınıf iklimine yönelik düzenleme
- ✓ Öğretimsel düzenleme
- ✓ İşleyişle ilgili düzenlemeler

ÖZEL YETENEK KURAMLARI

❖ Üçlü halka kuramı(Renzuli 1978)

- Normal üstü yetenek
- Yaratıcılık
- Motivasyon

❖ Beşgen kuramı(Stenberg 1995)

- Mükemmellik
- Üretkenlik
- Kanıt
- Değer
- Nadirlik

❖ Bulanık kuram (sak 2021)

- Bireydeki yatkınlılar uyarıcılar

❖ Ayrımsal üstün zeka kuramı

- Üstün zeka
- Üstün yetenek

ÖZEL YETENEKLİLERİN ÖZELLİKLERİ

- ❖ Dil gelişimleri akranlarına göre ileri düzeydedir.
- ❖ Erken okuma ve yazma becerisi gösterir.
- ❖ Meraklı olma, çok soru sorma
- ❖ Mantık muhakeme gibi becerilerde erken gelişim
- ❖ Geniş hayal gücü ,yaratıcılık
- ❖ Asenkronize gelişim(okuma erken başlama ama kas gelişimi geç)
- ❖ Duygusal açıdan duyarlı
- ❖ Empati erken gelişim
- ❖ Mükemmeliyetçilik
- ❖ Liderlik eğitimi ,geniş ilgi alanı ,derinlemesine ilgi

ÖZEL YETENEKLİLERİN İÇİNDEKİ ÖZEL GRUPLAR

- ✓ Öğrenme güçlüğü ve özel yetenek
- ✓ Savant sendromu
- ✓ Williams sendromu
- ✓ Deha çocuklar

Not:Neden tanılama:Bireyin güçlü ve zayıf yönlerini ortaya çıkarma amacı

TANILAMA AŞAMALARI

- ❖ Aday gösterme
- ❖ Tarama
- ❖ Detaylı ölçme
- ❖ Karar

ÖZEL YETENEKLİLERİN TANILAMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

- ✓ Alana özgü tanılama
- ✓ Programla uyumlu araç seçimi
- ✓ Geçerli ve güvenilir araç seçimi
- ✓ Her aşamada hata yapmamaya özen gösterilmeli
- ✓ Doğru zamanda ve birden fazla kez tanı şansı verme
- ✓ Tavan etkisi yaşanmaması için tedbirli olma

ÖZEL YETENEKLİLERİN EĞİTİMİNDE FARKLILAŞTIRMA

1. Gruplama Türleri

- Tam zamanlı homojen gruplama fen liseleri
- Tam zamanlı karma gruplama normalsınıf
- Yarı zamanlı geçici gruplama destek eğitim odası

2.Zenginleştirme türleri

- Bağımsız çalışmalar ve projeler
- Saha gezileri- Yarışlar
- Eleştirel düşünme teknikleri
- Davetli konuşmacı

3.Hızlandırma Türleri

- Sınıf atlama -sınavla ders atlama
- Üsten ders alama - erken mezun olma

TÜRKİYE'DE ÖZEL YETENEKLİLERE EĞİTİM VEREN KURUMLAR

➤ Okullar

- Fen liseleri
- Konservatuvarlar
- Destek eğitim odaları

➤ Okul sonrası programlar

- BİLSEM
- Üniversite tabanlı programlar

NOT: ÜYEP ,2007 yılında Anadolu Üniversitesi bünyesinde üniversite temelli bir program olarak kurulan Üstün Yetenekli Eğitim Programı 2014 yılında Üstün Yetenekli Uygulama Ve Araştırma Merkezi haline geldi.

ÜYEP MERKEZİ

- ❖ Tanılama
- ❖ Grup eğitimi
- ❖ Öğrenci danışmanlığı
- ❖ Aile danışmanlığı
- ❖ Aile semineri

ÜYEP MERKEZİ BULUNAN ÜNİVERSİTELER

1. Anadolu Ün.
2. Ege Ün.
3. Hacettepe Ün.
4. İnönü Ün.
5. Karabük Ün.
6. Bülent Ecevit Ün.

4.BÖLÜM :AR-GE ARAŞTIRMA

BİLMENİN YOLLARI

- ❖ Deneyim duygusal algı
 - ❖ Görüş birliği diğer kişiler ile bilgi alışverişi
 - ❖ Uzman görüşü uzmanlık alanına dayalı görüş alma
 - ❖ Mantık duygusal veriyi zeka ile işleme
 - ❖ Bilimsel yöntem sistematik süreç izleme
- Not:** Bilimsel yöntem doğru bilgiye götüren tek yoldur.

BİLİMSEL YÖNTEMİN AŞAMALARI

1. Problemin fark edilmesi
2. Problemin tanımlanması
3. Çözüm önerileri tanımlanması
4. Araştırma yönteminin geliştirilmesi
5. Verilerin toplanması ve analizi
6. Karar verme ve yorumlama

HER ARAŞTIRMA FİKRİ BİR ARAŞTIRMA

PROBLEMİ OLABİLİR Mİ?

- ✓ Akla yatkın olma
 - ✓ Önemli olma
 - ✓ Açık ve anlaşılır olmalı
 - ✓ Ölçülebilir olmalı
 - ✓ Özgün ve kapsamlı olmalı
 - ✓ Etik olmalı
- } problemin olması için gereken özellikler

ALANYAZIN KUM SAATİ MODELİ

❖ Başarıyı etkileyen faktörler

❖ Bilimsel ,psikolojik demografik

- Araştırma konusu ve alt konulara ilişkin bilgi ve çalışma sonuçları kapsamlı olarak tarama

❖ Psikolojik

- Araştırma problem alanına ilişkin tarama
- Araştırma problemi ile ilgili tarama
- Araştırma sonuçlarının yorumlanması ve tartışılması için tarama

ALANYAZIN KAYNAKLAR

1 -Birincil kaynaklar

- ✓ Araştırma raporları:tezler
- ✓ Araştırma makaleleri
- ✓ Özgün kitaplar

2-İkincil kaynaklar

- a) Ansiklopediler
- b) Derleme makaleler
- c) Çeşitli kaynak kitapları

DEĞİŞKENLER

❖ Yapı özellik

- Nitel –Dersin veriliş biçimi, cinsiyet
- Nicel -Başarı, derse karşı tutum

❖ Değer

- Sürekli –başarı
- Süreksiz -kardeş sayısı, dersin veriliş biçimi

❖ Neden –Sonuç

- Bağımlı-başarı,derse karşı tutum
- Bağımsız-kardeş sayısı,dersin veriliş biçimi

YARATICI PROBLEM BULMA

- İçsel değerlendirme
- Sorgulama
- Kişiler arası değerlendirme
- Seçici karşılaştırma
- Bilgi arama
- Iraksak düşünme

YARATICI PROBLEM BULMA DÜŞÜNÜRLERİ

- Basadur ➡ problem bulma
- Parnes ➡ gerçeği bulma
- Walles ➡ hazırlık
- Mumford ➡ problem oluşturma
- Hodomard ➡ hazırlık
- Osborn ➡ gerçeği bulma, beyin fırtınası

EVREN

- ❖ **Uzak Evren:** Araştırmacının ulaşmak istediği ancak ulaşması güç olan soyut evren.
- ❖ **Ulaşılabilir evren:** Araştırmacının ulaşabileceği somut evren.

YARATICI PROBLEM BULMA HİYERARŞİSİ

- ✓ Problemi keşfetme
 - ✓ Problem formülasyonu
 - ✓ Problem oluşturma
 - ✓ Problem betimleme
 - ✓ Problemi tanımlama
- Abdula ve Crumond (2018)
düşünürler

- ❖ Karışık bulma
 - ❖ Veri bulma
 - ❖ Problem bulma
 - ❖ Fikir bulma
 - ❖ Çözüm bulma
 - ❖ Kabul bulma
- Isaken Treffinger(1985)
düşünürü

ÖRNEKLEM: Bilgi toplamak için ,çalışmak için evrenden seçilen evrenin sınırlı bir parçası.

ÖRNEKLEME: Evrenden örneklem için birim çekme işlemi

ÖRNEKLEM DEĞER: Elde edilen verilerden hesaplanan ve örneklemi betimlemede kullanılan değer.

ÖRNEKLEME BİRİMİ

- ❖ **Eleman örnekleme:** Öğrenci listesinden öğrenci seçilirse
- ❖ **Küme örnekleme:** Okul listesinden okullar seçilirse

ÖRNEKLEME YÖNTEMLERİ

- Araştırmanın amacı
- Evrenin tanımı
- Veri toplama teknikleri
- Zaman
- Sahip olunan olanaklar

ÖRNEKLEME YÖNTEMİNİN SINIFLANDIRILMASI

- **Evren biriminin seçiminin olasılıklı olup olmama durumu**
 - Olasılıklı
 - Olasılıklı olmayan
- **Örneklemede aşama sayısı**
 - Tek aşamalı
 - Çok aşamalı
- **Evren biriminin seçkisiz olup olmama durumu**
 - Seçkisiz –kuralı yani
 - Seçkisiz olmayan

ARAŞTIRMALARIN SINIFLANDIRILMASI

- ❖ **Nicel (pozitivist):** Nesnel olarak gözlemler ölçülüp analiz eder.
- ❖ **Nitel (anti-pozitivist):** Sürece odaklı, gerçeğin olduğu bağlam.
- ❖ **Karma (pragmatik):** Olayları hem süreç hem sonuç odaklı

TARAMA ARAŞTIRMALARININ DIŞ VE İÇ GEÇİRGENLİĞİNİ ETKİLEYEN DURUMLAR

- ✓ Denek kaybı (eksik cevaplama, anketi cevaplamama)
- ✓ Ortamın ve katılımcının samimi görüşlerini belirtme olanak tanımaması
- ✓ Veri toplayan kişinin tutumu
- ✓ Soru sayısının çok olması, motivasyonun düşmesi

KORELASYONEL ARAŞTIRMA

İki yada daha çok değişkenin arasındaki ilişkinin değişkenler üzerinde herhangi bir müdahale olmaksızın incelenmesi.

- ❖ Karşılıklı ilişkileri anlama
- ❖ Değişkenler arasında ilişkileri ortaya çıkarma
- ❖ Üst düzey araştırmalar için ip ucu sunma

KORELASYONEL ARAŞTIRMA TÜRLERİ

- **Keşfedici Korelasyonel**
 - Değişkenler arası karşılıklı ilişkileri belirlemeye çalışır.
- **Yordayıcı Korelasyonel**
 - Gerçekte oluşturulan matematik bir model var.
 - Bilinen bir değerden bilinmeyen bir değeri belirlemeye çalışır.

NEDENSEL ARAŞTIRMA

- ❖ Tek bir grup üzerine çalışır.

NEDENSEL KARŞILAŞTIRMA ARAŞTIRMASI

- ✓ Birden fazla gruba çalışır.

DENEYSEL ARAŞTIRMA VE ÖZELLİKLERİ

1. **Grupların karşılaştırılması** –kontrol yada karşılaştırma grubu
2. **Bağımsız değişkenin manipüle edilmesi**-değiştirilebilen
3. **Seçkisiz** -Kuralı olan.Deney grubu atamada seçkisizlik
4. **Dışsas değişkenlerin kontrolü :**
 - eşleştirme –seçkisizlik-dışsal değişkeni sabit tutma

FAKTÖR SAYISINA GÖRE DENEYSEL ARAŞTIRMA

- a) Tek faktörlü b) Çok faktörlü

DENEME KOŞULLARINA GÖRE DENEYSEL ARAŞTIRMA

- 1-gruplar arası 2- gruplar içi desen 3-karışık desenler

DENEK SAYISINA GÖRE DENEYSEL ARAŞTIRMA

- a) Tek denekli desenler b) Çok denekli desenler

- Gerçek deneysel
- Yarı deneysel
- Zayıf deneysel

NİTEL ARAŞTIRMA

- ❖ Dünyayı dönüştürme kabiliyeti
 - ❖ Örüntü temalar
 - ❖ Yorumlayıcı doğal yaklaşımlar
 - ❖ Anlam
 - ❖ Tümdengelim/Tümevarım
- } Tanımlayan bilim insanları var

NİTEL ARAŞTIRMANIN ÖZELLİKLERİ

- 1- Doğal ortam
- 2- Yansıtıcılık
- 3- Çoklu yöntemler
- 4-Sürece yönelik
- 5- Bütüncül yaklaşım
- 6-Zengin betimlemeler
- 7-Temel araç olarak araştırmacı
- 8-Doğrudan veri toplama

NİTEL ARAŞTIRMANIN AŞAMALARI

- ❖ Çalışılacak konunun belirlenmesi
- ❖ Çalışmadaki katılımcının belirlenmesi
- ❖ Hipotezlerin üretilmesi
- ❖ Verilerin toplanması
- ❖ Verilerin analizi
- ❖ Analizin yorumlanması

NİTEL ARAŞTIRMA

- ✓ Tümevarımsaldır.
- ✓ Esnek ve dinamiktir
- ✓ Doğrusal ve ardışık değil.
- ✓ Süreçte ortaya çıkması beklenir.
- ✓ Başkalarınca nasıl anlamlandırıldığının anlaşılması
- ✓ Sürdürülebilirlik yok.
- ✓ Sözel ifadeler var.
- ✓ Sonuçlara uygunluğuna bakılır.
- ✓ Alan uzmanları belirler.
- ✓ Mantıksal analiz tercih edilir

NİCEL ARAŞTIRMA

- ❖ Niçin olacağını tahmin etmek için var olan bilgilerden yararlanır
- ❖ Zaman zaman değişim olabilir.
- ❖ Genellikle doğrusaldır.
- ❖ Başlangıçtaki hipoteze sadık kalınır.
- ❖ İlişkileri tanımlamak ve tahmin etmektir
- ❖ Sürdürülebilirlik vardır.
- ❖ Sayısal değerler indirgenir.
- ❖ Değerlere çok önem verilir.
- ❖ Seçkisiz seçim yöntemi
- ❖ İstatiksel olarak inceleme

NİTEL ARAŞTIRMA TÜRLERİ

1. Durum Çalışması:

- ✓ Sınırlandırılmış bir sistem
- ✓ Sınırlarının kesin hatları belirgin olmaması
- ✓ Birden fazla veri kaynağı
- ✓ Birey ,olay,sosyal grup,sınıf ortam ,sistemleri derinlemesine inceler.

Türleri:

- ✓ Tarihsel örgütlenme
- ✓ Gözlemsel
- ✓ Hayat hikayesi
- ✓ Durum analizi
- ✓ Çoklu ortam
- ✓ Çoklu durum
- ✓ Çoklu alan

2. Eylem Araştırması: Eğitim sisteminde sosyal bağlam

- ✓ Sosyal çevre
 - ✓ Öğretmen
 - ✓ Yönetici
 - ✓ Veli
 - ✓ Öğrenci
- Ele alabiliriz

Eylem araştırmasında izelenecek yol

1-plan 2- eylem 3- veri toplama 4- yansıtma

Eylem araştırmalarında döngüsellik vardır.

Eylem araştırmasının aşamaları

- ✓ Tanılama
- ✓ Tanımlama
- ✓ Geliştirme
- ✓ Uygulama ve değerlendirme
- ✓ Sonuçları paylaşma

FENOMENOLOJİK ARAŞTIRMA

Fenomen: Duygularla algılanabilen hersey
Bireyin başına gelen olay yaşantı
Olgu diye tanımlayabiliriz.

TDK -2022

- ❖ Yaşantıları nasıl oluşturuyoruz?
- ❖ Neye cevap arıyoruz?
- ❖ Gerçek deneyimler nelerdir?
- ❖ Bireyler görüngüleri nasıl algılar?
- ❖ Bir birey görüngüyü nasıl anlamlandırmakta?

kurubacak -2017

Fenomenolojik Araştırma Düşünürleri

1-Husserl 2-Heidegger 3-Sarte 4-Merleu-Pont

Fenomenolojik Araştırma Türleri

1-Bireysel fenom. 2-Amprk fenom.
3-Diyaloglu fenom. 4-Hermenötik fenom.

Fenomenolojik Araştırmanın Aşamaları

- ❖ Fenomenin sezilmesi ve algılanması
- ❖ Fenomene odaklanması
- ❖ Fenomenin betimlenmesi

ETNOGRAFİK ARAŞTIRMA VE ÖZELLİKLERİ

- ✓ Bir insan grubuna ve bu grubu farklı kılan kültürel temellere ilişkin sosyal bilimsel betimlemedir.
- ✓ İnsanların dünyasının betimleme
- ✓ Bir grubun davranışını gözlemleyebiliriz
- ✓ Antropoloji geleneğinden gelir

Etnografik Araştırma Özellikleri

- Aynı kültürü paylaşan grubun nasıl çalıştığı, nasıl hareket ettiğine dair bilgi verir.
- Veri analizi için anahtar kelimeler: emik ,etik, kültürel yorum
- Geniş bir alan çalışmasını ,mülakatlar, gözlemler, semboller, çeşitli veri kaynaklarını kullanmayı gerektirir.

Öğretmen Betimlemeleri

- ✓ Ders planı
- ✓ Öğrencilerin sınıf betimlemelerinin yer aldığı yazı
- ✓ Öğrenci çalışmalarının örnekleri
- ✓ Sınıf tartışmalarına ait videolar
- ✓ Öğrenci sunumlarına ait ses kayıtları

ANLATI ARAŞTIRMASI

- ❖ Yaşam öykülerinin analiz edilme süreci
- ❖ Olumlu/olumsuz bir durumun hikayelenmesi
- ❖ Ardışık olarak olayların dizilmesi
- ❖ Hikayeyi kronolojik sıraya koyması

Düşünürleri: D.Jean Clandinin, Michael Connelly

Anlatı Türleri

- otobiyografi
- biyografi
- hayat hikayesi
- kişisel hikayeler
- sözlü tarih

VERİ TOPLAMADA KULLANILAN FARKLI ARAÇLAR

1-Anket 2-görüşme 3-testler 4-derecelendirme ölçekleri

ÖLÇME ARAÇLARININ SINIFLANDIRILMASI

❖ Araştırmacı tarafından doldurulan testler

- Derecelendirme ölçekleri
- Görüşme çizelgeleri
- Gözlem formları
- Çeteleme
- Performans,zaman kayıtlar

❖ Denekler tarafında doldurulan testler

- Anketler
- Öz-değ.kontrol listeleri
- Tutum ölçekleri
- Kişilik envarteri
- Başarı –yetenek testleri
- Performans testleri

GÜVENİRLİK YÖNTEMLERİ

❖ Tek Uygulamaya Dayalı Yöntemler

- Kuder-Richadson
- Cronbach Alpha
- Hoyt'un Varyan analizi
- Testi Yarılama

❖ Değerlendirmeciler Arası Tutarlık

❖ Ölçmenin Standart Hatası

❖ İki Uygulamaya Dayalı Yöntemler

- Eş değer formlar yöntemi
- Test-tekrar test yöntemi

GİRİŞİMCİLİK

- ✓ İlk kez Fransız ekonomist Richard Cantillon (1755) kullanmıştır.
- ✓ Girişimci ;sosyal ve ticari açıdan katma değer yaratan birey diyebiliriz

Öğretmen Girişimciliği

- Deneyimsel öğrenme
- Yaratıcı problem çözme
- Probleme dayalı öğrenme
- Disiplinler arası öğrenme

Öğretmen Girişimci Davranışları

- ✓ İnovasyon
- ✓ Risk alma
- ✓ İnsiyatif alma
- ✓ Bir projeyi planlama ve yöneltme yeteneği
- ✓ Dış kaynak arayışı

YENİLİK

- ❖ Bir fikir ,ürün veya süreç olabilir
- ❖ Yeni olarak algılanan bir şey vardır.
- ❖ Kısa süre içerisinde algılanır.
- ❖ Var olandan farklı ve orjinaldir.

PROJE YÖNETİCİSİNDE OLMASI GEREKEN ÖZELLİKLER

- Genel yönetim
- Liderlik
- İletişim
- Müzakere
- Problem çözme
- Şirket içi etkileşim
- Uygulama alanı bilgisi

5.BÖLÜM:EĞİTİMDE KAPSAYICILIK

KAPSAYICI EĞİTİMLE İLGİLİ GÖRÜŞLER

- ❖ Ballard 1995;özel gereksinimli çocukların ihtiyaçları
- ❖ Kurt-Gross 2014; bir öğrencinin genel eğitim faaliyetlerine katılması için tüm ihtiyaç destek erişmesi
- ❖ Hodgkinson 2020;tüm çocukların eğersiz ve amasız genel eğitim sınıflarına alınması
- ❖ Graham 2020 ;engelleri ortadan kaldırmayı tüm öğrencilerin aynı yaştaki akranları ile öğrenme

KAPSAYICI EĞİTİM

- 1- Çeşitlilik
- 2- Katılım
- 3- Aidiyet
- 4- Adalet
- 5- Halk temelli yaklaşım

KAPSAYICI EĞİTİMİN GEREKÇELERİ

✓ Eğitimsel Gerekçeler

- Okullarda tüm çocuklar birlikte eşit eğitim alabilir. Bireysel farklılıklara yanıt verir.

✓ Sosyal Gerekçeler

- Farklılıklara karşı tutumlar değiştirilebilir, insanlar barış içinde yaşamaya teşvik edilebilir.

✓ Ekonomik Gerekçeler

- Karmaşık sistemlerden daha az maliyetli olabileceği düşünülmektedir.

NOT:BM Engelli Hakları Sözleşmesi kapsayıcı eğitimi işler hale getiren ,24.madde kapsayıcı eğitim hakkını dile getiren **ilk hukuki örneğidir.**

NOT: 1982 Anayasası 10 .madde herkes dil, din, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce inanç gibi sebeplerle ayırım gözetmeksizin kanun önünde eşittir.

42.madde de; kimse eğitim ve öğretim hakkından yoksun bırakılamaz. Devlet durumları sebebi ile özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı kılacak tedbirleri alır.

KAPSAYICI EĞİTİM PAYDAŞLARI

- ❖ Öğretmen
- ❖ Veli
- ❖ Okul yöneticisi
- ❖ Sivil Toplum Kuruluşları
 - Milli Eğitim Vakfı
 - Türkiye Eğitim Vakfı
 - Türkiye Eğitim Derneği
 - Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı

Sivil Toplum
Kuruluşları

Sivil Toplum Kuruluşları Özellikleri

- ✓ Farklı alanlardaki örgütlenmeler
- ✓ Kar amacı yoktur
- ✓ Gönüllü, bağımsız

KAPSAYICI EĞİTİMİ OLUMSUZ ETKİLEYEN ÖGELER

1-Dışlanma 2-Eşitsizlik 3-Ayrımcılık

Eğitim sürecinde bu öğelere yer verilmemelidir.

NOT: UNESCO ;öğrencileri ayrımcılığı en aza indirmeyi farklı ihtiyaçları dikkat edilmesi gerektiğini savunur

UNİCEF ;her çocuk aynı okulda eğitim almalıdır.

KAPSAYICI EĞİTİMİN ÖZELLİKLERİ

- ❖ Eşit
 - ❖ Adil
 - ❖ Farklılıklara saygılı
 - ❖ Öğrencilerin:
 - Gereksinimlerini
 - İhtiyaçlarını
 - Tercihlerini
 - Kişisel özelliklerini
- } dikkate alır ve destekler.

EĞİTİMDE TEMEL UNSURLAR

1. Entegrasyon

- Dezavantajlı bir öğrenci gerekliliği karşılanıyor ise aynı okulda yer almalı. Arkadaşlarından ayrı olmamalıdır.

2. Dışlanma

- Öğrencinin sahip olduğu bireysel farklılığından(dil,din,ırk,renk)eğitiminin kesintiye uğratılmasıdır

3. Ayrımcılık

- Dezavantajlı bir öğrencinin farkı bir ortama ,sınıfa alınmasıdır.

4. Kapsayıcılık

- Dezavantajlı öğrenci için adaletli ve eşit bir eğitim reformu yapacağım.

KAPSAYICI EĞİTİMİN ODAKLARI

❖ Sistem Kapsayıcılığı

- Eğitim ortamının okulun ,öğretmenlerin, bireysel kültürel çeşitliliğe saygı duymasıdır.
 - Sistemi
 - Sınıfları
 - Okulun durumunu
- } öğrenci için geliştir.

❖ Eğitime Erişim Kapsayıcılığı

- Tüm bireyler eğitimi okulda almalıdır.

❖ Sosyal Kapsayıcılık

- Dezavantajlı bireyler sosyal hayata dahil edilmelidir.
- Dil, din, renk, mültecilik, kız çocuğu olma gibi dezavantajlı öğrencileri sosyal hayata dahil etmek.

KAPSAYICI EĞİTİMİN İLKELERİ

- ❖ İhtiyaca uygun eğitim ortamı
- ❖ Adalet ve fırsat eşitliği
- ❖ Eğitim sürecine katılım
- ❖ Öğrenci istihdamı
- ❖ Uygun etkinlikler planlanmalı
- ❖ Öğrenci becerilerini geliştirilmesi

KAPSAYICI EĞİTİMİN FAYDALARI

- ❖ Adalet ve fırsat eşitliği
- ❖ Bütünleşmeyi sağlar
- ❖ Özgüveni artırır
- ❖ Bakış açısını geliştirir.
- ❖ Sosyal ilişkileri düzenler
- ❖ Ön yargıyı azaltır
- ❖ Empati yeteneğini geliştirir.

KAPSAYICI EĞİTİMDE YER ALAN GRUPLAR

- ❖ Etnik köken: mültecilik, göçmen olma durumu
- ❖ Dini inanç: mezhebi, dini inancı
- ❖ Cinsiyet
- ❖ Sosyo-ekonomik düzey
- ❖ Özel gereksinim ,fiziksel yetersizlik

KAPSAYICI EĞİTİMDE ENGELLER

❖ Öğretmen Kaynaklı Engeller

- Öğrenciyi güdüleyememesi
- Etkinliklere katılım sağlayamaması
- Ölçme araçlarını kullanamama
- Farklılıklara duyarsız olması
- Ortamı düzenleyememe

❖ İdareci Kaynaklı Engeller

- Öğretmen motivasyonunu sağlayamama

- Ortamı düzenleyememe
- Okul-veli işbirliğini sağlamamak
- Öğrenci-personel desteği sağlamamak

❖ Veli Kaynaklı Engeller

- İsteksiz veli
- Okula fazla müdahale
- Öğrencinin evde desteklenmemesi

❖ Fiziki Ortam Kaynaklı Engeller

- Sınıfın çok sıcak yada soğuk olması

❖ Öğrenci Kaynaklı Engeller

- Sürece dahil olmaması
- Okula adapte olamaması
- Öğrencinin güdülenmemesi

❖ Çevre Kaynaklı Engeller

- Sert kış şartları

❖ Müfredat Kaynaklı Engeller

- İçerik hazırlayamama
- Pasif etkinlik
- Düşük algılanabilirlik
- İhtiyaçları karşılayamaması

6.BÖLÜM:İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

TANIMLAR

- ✓ **Atmosfer:** yeryüzünden ısı enerjisi ve nem kazanır.kazandığı bu nemi atmosfer dolaşımı ve okyanus akıntıları yoluyla yeniden dağıtır.
- ✓ **Hava;** herhangi bir yerdeki herhangi bir andaki kısa süreli durum.
- ✓ **İklim;**yeryüzünün herhangi bir yerinde uzun yıllar boyunca gözlenen hava koşulları.
- ✓ **İklim değişikliği;**nedeni ne olursa olsun iklim koşullarında geniş ölçekli bölgesel yada yerel etkileri bulunan uzun süreli ve yavaş gelişen değişiklik.
- ✓ **Aridite ;**sürekli yağış ve nem açığı koşulları yada hidroklmatolojik kuraklıktır.
- ✓ **Kuraklık;** hidrolojik ,tarımsal ve meterolojik kuraklık gibi bir ayrıma gitmeden;
 - Su açığı,yetersizlik
 - Doğal su varlığının belirli bir zaman süresince bölgesel ölçekte uzun süreli ortalamanın altında olma durumu

NOT:Türkiye’de hava

- ❖ Yazın; azor yüksek basınç
 - ❖ Kışın; Sibiryaya yüksek basınç
- } etkisindedir.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN NEDENLERİ

- ❖ Milankovitch döngüleri: Dünya’nın yörüngesindeki değişiklik, kendi eksenindeki eğiminin değişmesi
- ❖ Güneşten gelen enerji miktarının değişmesi
- ❖ Okyanus ve atmosferik süreçler
- ❖ Volkanik püskürmeler ve havadaki birikimleri
- ❖ İnsan etkinliklerinden kaynaklı sera gazlarının artışı

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN DÜNYA VE ÇEVRE ÜZERİNE ETKİLERİ

- ✓ Groland ve Antartika buzullarının erimesi
- ✓ Kuzey Buz Denizi erimesi
- ✓ Dünya dağ buzullarında erimesi
- ✓ Deniz seviyesinde yükselmeler
- ✓ Okyanus asitlenmesinde asitlenmeler
- ✓ Mercan resiflerinin %95 ölmekte olması
- ✓ Sel ,kasırğa, kuraklık, orman yangınları gibi afetler

NOT:

- ❖ **UNCCD :**BM Çölleşme İle Mücadele Sözleşmesi
- ❖ **Güneş Işını:** Güneş radyasyonunda denilmekte
- ❖ **Radyant Enerji :** Güneş ,yerküre ve atmosferde yayılan enerji ile radyasyonun emilmesi ilişkin terim
- ❖ **Güneş ışınımı tutarı:** Güneş sabiti demek.
1367 w 1,96 kal
- ❖ Güneş, yerküre ve atmosfer birlikte muazzam bir ısı motoru oluşturur.

YERKÜRENİN ÜÇ HAREKETİ

- ❖ **Rotosyon:**Dünyanın kendi eksenini etrafında dönmesi günlük döngü.
- ❖ **Revolosyon:**Dünya'nın Güneş'in çevresinin yörüngesini izleyerek dönmesi
- ❖ **Presesyon:**Kendi eksenini etrafında dönüşü sırasında yalpalaması

İKLİM ZORLAMA ETMENLERİ

- ❖ Levha tektoniği
- ❖ Milankovitch Döngüleri-orbital zorlama
- ❖ Güneş enerjisinin şiddetindeki değişiklikler

KÜRESEL İKLİMİN BİLEŞENLERİ

- ❖ Atmosfer
- ❖ Hidrosfer-su küre
- ❖ Krayosfer-buz küre
- ❖ Litosfer-taş küre
- ❖ Biyosfer-yaşam küre

İKLİM SİSTEMİNİN İÇSEL BİLEŞENLERİ

- 1-Atmosfer
- 2-Okyanuslar
- 3-Deniz buzunu
- 4-Kara yüzeyleri
- 5-kar örtüsü
- 6-hidrolojiyi

İKLİM SİSTEMİNİN DIŞ BİLEŞENLERİ

- Kara ve deniz dağılışı
- Yer küre yörüngesi
- Güneş yer geometrisi
- Okyanus tabanı
- Güneş ve Güneş enerjisi
- Okyanus ve atmosfer

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ DİPLOMASİSİ PAYDAŞLARI

- a) Devletler
- b) Sivil toplum
- c) iş dünyası
- d) yerel yönetimler
- e) akademi

NOT:Bu paydaşlar iklim değişikliği ile mücadelede önemli paydaşlardır.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ ÇERÇEVE SÖZLEŞMESİ

BMİDÇ: Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi

- ❖ Haziran 1992 ' de Brezilya'nın Rio kentinde imzaya açıldı.
- ❖ Sözleşme **21 Mart 1994** tarihinde yürürlüğe girdi.
- ❖ Türkiye 2000 yılına kadar yükümlülükleri yerine getiremeyeceği gerekçesiyle BMİDÇ'yi imzalamamıştır.
- ❖ Türkiye,BMİDÇ 'ye **24 Mayıs 2004**'te EK-1 ülkesi olarak kabul edildi.

- ❖ Sözleşmenin nihai amacı;atmosferdeki sera gazı birikimlerini,insanın iklim sistemi üstündeki tehlikeli etkilerini önleyecek bir düzeyde durdurmayı başarmaktır.
- ❖ **Gelişmiş ülkelerin sera gazı salınımını 2000 yılına kadar 1990 yılı düzeyinde tutmaları.**

SERA GAZI YUTAK VE HAZNELERİ

1-Ormanlar 2-Sulak alanlar 3- Toprak

SERA GAZLARI NELER?

- ✓ CO2
- ✓ CH1
- ✓ N2O1
- ✓ Perfluorokarbonlar
- ✓ Hidrofluorokarbonlar
- ✓ Sülfür heksafluorid

BMİDCS KYOTO PROTOLÜ

- ❖ İnsan kaynaklı sera salınımlarını 2000 sonrasında azaltmaya yönelik yasal yükümlülükleri düzenlemektedir
- ❖ KP VE Kyoto düzeneklerinin uygulanmasına ilişkin yasal kuralların çerçevesi **Temmuz 2001 Bonn Antlaşması** ile çizildi.
- ❖ Türkiye Kyoto Protokolü'ne 26 Ağustos 2009 tarihinde katıldı.
- ❖ Türkiye gelişmiş ülkeler arasında bulunmadığı ve bu yüzden sera gazı salınımı azaltma yükümlüğü olmadığı belirterek KP 'ye EK-B ile katılmış oldu

PARİS ANTLAŞMASI

- ❖ **Paris Antlaşması BMİDCS 21.Taraflar Konferansı** toplantıya katılan ülkelerin çok büyük bir bölümünce imzalanarak kabul edildi.
- ❖ **12 Aralık 2015' te** 196 taraf ülkece kabul edilen BMİDCS Paris Antlaşması gerekli onay belgelerinin BM'e sunulması sonucu;
- ❖ **4 Kasım 2016'da** yürürlüğe girdi.
- ❖ Paris Antlaşması tarafların 2020 yılından başlayarak küresel iklim sistemini koruma,salınımları azaltma ,
- ❖ Küresel sıcaklık artısını sanayi öncesi düzeylerinin **2 derece** altına çekmek
- ❖ Paris Anlaşması 5'er yıllık döngülerle izlenir
- ❖ **10 Kasım 2021** yılında Türkiye resmi olarak taraf oldu.

PARİS ANTLASMASININ DİĞER İKİ ANLAŞMADAN FARKI

Paris Antlaşması diğer iki antlaşmadan farklı olarak ;gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler şeklinde ayırarak farklı yükümlülükler vermemiştir.Yani **taraf ülkelerin GÖNÜLLÜ** katkıları olacak.

İKLİM DEĞİŞİKLİ İLE MÜCADELE

- ✓ Emisyon azaltımı
- ✓ Teknoloji transferi
- ✓ Kapasite geliştirme
- ✓ Finansman ve ekonomik dönüşüm
- ✓ Orman ve yeniden ormanlaştırma

SERA GAZI SALINIMINDA ETKENLER

a) Ulaştırma sektörü	d) Şehirleşme
b) Enerji sektörü	e) Tarım ,ormancılık
c) Sanayi	f) arazi kullanımı

NOT: Maladaptasyon ;artan sera gazı salınımları olumsuz sonuçların riskinde artışa yol açabilecek yanlış uyum.

YEŞİL ÇATI NEDİR VE FADALARI

- ❖ Şehirlerin daha fazla park ve yeşil alan oluşturma amacı ile çatılara duvarlara bitkisel alan oluşturmaktır.
- ❖ Kentin havasını soğutur.
- ❖ Bitkiler atmosfere nem salar.
- ❖ Enerji ve sağlık bakım maliyetini azaltır.
- ❖ Kentsel selleri önler
- ❖ Suyu süzerler.
- ❖ Gıda güvenliğini geliştirir.
- ❖ Sosyal uyum ve savunuculuğu sağlarlar.

NOT: Calvin Döngüsü ;organizmaların özellikle bitkiler ve alglerin havadaki CO2'den yiyecek oluşturma sürecidir.

- ✓ **C3 bitkileri** ;buğday, pirinç ,pamuk, soya fasülyesi, şeker pancarı, patates
- ✓ **C4 bitkileri**; mısır, seker kamışı, tropikal çay

NOT: Rockström (2009) araştırması; insanlık için güvenli alanın sınırları şöyle:

- ❖ Biyolojik çeşitlilik → eşik aşıldı.
- ❖ İklim değişikliği
- ❖ Yeni kimyasallar
- ❖ Arazi kullanımı
- ❖ Ozonun incelmesi
- ❖ Tatlı su kullanımı
- ❖ Denizlerin asitlenmesi
- ❖ Biyokimyasal döngüler → eşik aşıldı.

DÖNGÜSEL EKONOMİ

- ✓ Tüm malzemelerin tasarımla yeniden kullanılabilirliği
 - ✓ Yenilenebilir enerji kaynağı ile üretildiği
 - ✓ Zehirli kimyasalların azaltıldığı ve yok edildiği
 - ✓ Atığın bertaraf edildiği
 - ✓ Ürünlerin tüketmekten çok kullanıldığı
- } ekonomi demek

NOT: Türkiye 2017'den beri sıfır atık politikası uyguluyor.

7.BÖLÜM:İLETİŞİMİN ÖGELERİ

TANIMLAR

- **Kaynak;** kişiler arası iletişimde kaynak mesajı gönderendir.
- **Hedef;** mesajı alır ,anlamlandırır ve kaynağa farklı mesaj verir gönderir.
- **Mesaj-ileti;**hedefe iletilmek istenen her şey mesajdır.
- **Kanal:** Kişiler karşılıklı mesajları farklı yollarla iletir.Söz,beden,yazı

İLETİŞİM SÜREÇLERİ

- ❖ **Kodlama:** Mesajın dönüşmesinde kullanılan işaret, simge
- ❖ **Kod açma ve yorumlama:** Kaynaktan gelen mesajın içeriğin alınıp çözümlenmesi ,anlamın anlaşılması
- ❖ **Geri bildirim:** Mesajların doğru anlaşılıp anlaşılmadığını kontrol etmektir . Bir söz ,jest, mimik gibi
- ❖ **Gürültü:** Mesajın hedef tarafından doğru alınmasını etkileyen şeydir.

İLETİŞİMİN İŞLEVLERİ

A) Bireysel B) Toplumsal C) Kültürel

İLETİŞİMİN SINIFLARI

1. Etkilerine Göre İletişim

- ✓ Olumlu
- ✓ Olumsuz

2. Yönüne Göre İletişim

- ✓ Tek yönlü
- ✓ Çift yönlü

3. Kod Sistemlerine Göre İletişim

- ✓ Sözlü
- ✓ Yazılı
- ✓ Sözsüz

4. İlişki Sistemlerine Göre İletişim

- ✓ Kişi içi
- ✓ Kişiler arası
- ✓ Grup içi
- ✓ Kitle

5. Bireylerin Konumuna Göre İletişim

- ✓ Yatay
- ✓ Dikey

6. Zaman Mekana Göre İletişim

- ✓ Yüz yüze
- ✓ Uzaktan

NOT: Okullarda formal ve informal iki tip iletişim var.

- **Formal:** Aşağı yukarı yönlü hiyerarşik aktarım
- **İnformal:** Okula dair düzensiz yaklaşım.

JOHARI PENCERESİ MODELİ

- ❖ Psikologlar Joseph Luft ve Harrington Ingham 1950 yılında bu modeli geliştirdi. Bu modele göre;
- ❖ İnsanlar sosyal ilişkilerinde kendisi ile ilgili aktarımlarda bulunduğu alanlar ve bulunmadığı alanları inceleyen model.

İLETİŞİM BECERİLERİ

- ❖ Saygı duymak
- ❖ Empati
- ❖ Etkin dinleme
- ❖ Somutlaştırma
- ❖ Beden dili kullanma
- ❖ Samimi olma

DİNLEME TÜRLERİ

- Vurgulu dinleme
- Kapsamlı dinleme
- Kritik değerlendirme dinleme
- Dikkatle dinleme
- Edilgin dinleme
- Empatik dinleme
- Eleştirel dinleme
- Etkin dinleme
- Çözümleyici dinleme

İLETİŞİMDE ENGELLER

- ❖ Fiziksel ve teknik engeller
- ❖ Sosyal ve psikolojik engeller
- ❖ Örgütsel engeller

EKOLOJİK SİSTEM YAKLAŞIMI

- İnsan davranışlarına etki eden iç ve dış kuvvetlerin karşılıklı etkileşimleri üzerinde durur. Birey, aile, grup, topluluk, sosyal ve kültürel çevre arasındaki ilişki.
- **Ekolojik sistem yaklaşımı** bakış açısıyla birey, ailesi, çevresinde bulunan herkes ile toplum analiz edilir.

EKOLOJİK SİSTEM YAKLAŞIMIN TEMEL PRENSİPLERİ

- ✓ Çocuk modelin merkezinde yer alır.
- ✓ Çocuğun hayatında kendisini ve birbirlerini etkileyen farklı sistemler yer almakta.
- ✓ Çocuğun davranışları çevresindeki bireylerden etkilendiği gibi çocukta onları etkiler.
- ✓ Çocuğun gelişimi bu sistemlerdeki deneyimlerin niteliğine bağlıdır.
- ✓ Sistemler arası ilişkilerin niteliği ve sıklığı da çocuk üzerinde etkilidir.

TERİMLER

- ❖ **Mikrosistem:** Şuanki ortam ,ev,okul,işyeri vb.
 - Ebeveynler
 - Kardeşler
 - Arkadaşlar
 - Akrabalar
 - Öğretmenler
- ❖ **Mezzosistem:** Mikrosistemlerden oluşan sistem.
 - Komşu
 - toplum
- ❖ **Ekzosistem:** Doğrudan bireyi kapsamayan yapılar.
Kamu kurumları
 - MEB ' in aldığı kararlar
 - Uygulamalar
 - Yasalar
- ❖ **Makrosistem:**Ekonomik yada siyasi ideolojiler,baskın inançlar.
 - Etik kurallar
 - İnançlar
 - Normlar
 - Davranışlar
 - Alışkanlıklar

PAKDANEL SINIFLANDIRMASINA GÖRE OKUL İKLİMİ ÇEŞİTLERİ

- **Açık İklim:** Arkadaşça ilişkiler,işleri kolaylaştırıcı
- **Özerk İklim:** Yönetici örgütte resmi ve sistemli bir iş yapmak için kendini çalışanlardan uzak tutar.
- **İdareci İklim:** Yöneticinin işi kendisi yapması, yazılı kurallar ,arkadaşça ilişkiler olmaması
- **Samimi İklim:** Arkadaşça ilişkiler hakim ,örgüt üyeleri işlerin nasıl yapılacağını bilir.
- **Babacan İklim:** Çalışanlar birlikte hareket etmez ,grup içinde bölünme ,yönetici sürekli kontrol edici
- **Kapalı İklim:**Yönetici çalışanları yönlendirmede etkili değil.

8.BÖLÜM :DİJİTAL YETKİNLİKLER

TANIMLAR

- ❖ **Dijital Yetkinlik:** Dijital araç ,süreç, olanakların kullanımında içinde bulunan durumla değerlendirmeyi ve karar verebilmeyi kapsamaktadır.
- ❖ **Yeterlik:** TDK' ya göre ;bir işi yapma gücünü sağlayan özel bilgi ve ehliyet. Yeterlik bir işi yapmak için gerekli minimum bilgi ve beceriyi ifade eder.
- ❖ **Dijital Yeterlik:** Bilgi ,iletişim ve işbirliği ,medya ,bilişim güvenliği, problem çözme ve eleştirel düşünme gibi farklı okuryazarlık becerileri
- ❖ **Dijital Beceri:** Günlük yaşamda bir sorunu çözmek için bilgi teknolojileri becerisini kullanma uygulama yeteneği
- ❖ **BİT:** Bilgi Ve İletişim Teknolojileri
- ❖ **Dijital Okuryazarlık:** Bilişim teknolojilerini etkili, verimli ve güvenli olarak kullanabilmek için minimum yeterliklere sahip olmak demektir.
- ❖ **Dijital Dönüşüm:** Teknolojik adaptasyonu ile veri alışverişi ve otomasyon içeren bütünleşik sistemlerde süreçlerin dijital ortama taşınması verimli işletilmesi.
- ❖ **Telif Hakları:** Kişinin her türlü fikri emeği ile meydana getirdiği ürünler üzerinde hukuken sağlanan haklar.

DİJİTAL BECERİ

- ✓ Bilgileri yöneltmek
 - ✓ İletişim kurmak
 - ✓ Sorunları çözmek
 - ✓ Yazılım kullanma becerisi
 - ✓ İçerik oluşturmak için donanım
- maddelere hakim olmayı gerektirir

SANAYİ VE TEKNOLOJİ STRATEJİSİ ANA BİLEŞENLERİ

- 1) İleri teknoloji ve inervasyon
- 2) Dijital dönüşüm sanayi hamlesi
- 3) Girişimcilik
- 4) Beşeri sermaye
- 5) Altyazı

NOT: TEDMEM ;2021 yılında öğretmen dijital yeterliklerini inceledi.

AVRUPA BİRLİĞİ DİJİTAL EYLEM PLANI (2021/2027)

- ❖ Avrupa Birliği üye devletlerin eğitim-öğretim sistemlerinin dijital çağa sürdürülebilir ve etkin bir şekilde uyarlanması desteklemek için yenilenmiş bir girişim.
- ❖ **Hedefi;** yüksek performanslı bir dijital eğitim ekosistemi geliştirmek
- ❖ Dijital dönüşüm için dijital beceri ve yeterliklerin geliştirilmesi

DİJİTAL ÇAĞDA ÖĞRETMEN ROLÜ

- ❖ Karmaşık ve zor
- ❖ Dijital çağa ayak uydurabilme
- ❖ Değişimin taşıyıcısı
- ❖ Dönüşümün bir parçası

YENİ KAVRAMLAR

- 1-Dijital ayak izi
- 2-Dijital ağ
- 3- Dijital kimlik
- 4- E-Devlet
- 5-dijital vatandaşlık

KİŞİSEL VERİLER

- Vatandaşlık numarası
- Ad- soyad
- Öğrencinin aldığı burs
- Öğrencinin not bilgileri
- Öğrencinin kaldığı yurt
- Adres ve plaka bilgileri

ULUSLARARASI EĞİTİMDE TEKNOLOJİ TOPLULUĞU (ISTE)

- ✓ ISTE'ye göre dijital vatandaşlık;
 - Öğretmenlerin öğrencilerine öğretmenlikten sorumlu tutulduğu teknolojinin bir yönü
 - Öğretmenlerin öğrencilerine olumlu ve sorumlu bir şekilde dijital dünyaya katılmaları için ilham vermeleri gerektiğini vurgular.

BİLİŞİM ETİĞİ

- ❖ Bilgisayar iletişim ortamlarında uyulması gereken kurallar.
- ❖ Bilişim toplumunun bilgisayar kullanımı sırasında uyulması gereken kuralları belirler.
- ❖ Temel amaç kişilerin maksimum fayda ,minimum zarar ile bu ortamları güvence altına almak.

KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU(KVKK)

- ❖ 2016 yılında 6698 sayılı KVKK Resmi Gazete 'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.**Buna göre;**
- ❖ Kişisel verilerin toplanması hukuka ve dürüstlük ilkesine uyulması
- ❖ Elde edildiği kaynaklar açık ve net olması
- ❖ Verilerin doğru ve güncel olması
- ❖ Meşru ve gerekli amaçlar için toplanıyor ve işleniyor olması
- ❖ Zamanı geldiğinde bu verilerin imha edilmesi

SANAYİ DEVRİMİ SÜREÇLERİ

- ✓ 1.Sanayi Devrimi ➡ buhar gücü ile üretim
- ✓ 2.Sanayi Devrimi ➡ petrol ve elektrik gücü
- ✓ 3.Sanayi Devrimi ➡ bilişim teknolojileri ile üretim
- ✓ 4.Sanayi Devrimi ➡ otonom sistemlerle üretim

MESLEKİ YETERLİKLERİN BELİRLENMESİNDEKİ BASAMAKLAR

1. Uzman görüşlerini toplamak
2. İşveren ve yöneticilere anket
3. Eğitim programı oluşturmak
4. Eğitim programlarını değerlendirmek

21.YÜZYIL YETERLİKLERİ

- ❖ Eleştirel düşünme
- ❖ Problem çözme
- ❖ Takım çalışması
- ❖ Teknoloji okuryazarlığı
- ❖ Sürekli öğrenme ve gelişim yenilikçilik

YETERLİK DEĞERLERİ GELECEK İÇİN 5 ZİHİN ESERİ (Gardner 2007)

1. **Alan Bilgisi Zihin:** Meslek alanları farklı disiplinlerden gelen bilgiler ile zenginlik kazanmıştır.
2. **Sentezleyen Zihin:** Mesleğimizle ilgili doğrudan ilgili alanda derinlemesine bilgi sahibi olma, farklı disiplinlerle bilgi beceri
3. **Yaratıcı Zihin:** Yeni bilgi üretimi ve geliştirilmesi için var olan problemlere çözümler üretmesi
4. **Saygı Duyan Zihin:** Toplulukların birbirini anlaması farklılıklara saygı duyması
5. **Etik Zihin:** Etik kurallara uygun davranış gösterme

DİJİTAL YETERLİK ÇERÇEVELERİ

1. Birleşik Bilişim Sistemleri Komitesi(JISC)

6 alan,15 yetkinlik belirtmiştir.

- A. Bit kullanım yeterliği
 - BİT etkinliği
 - BİT verimliliği
- B. Bilgi veri medya okuryazarlığı
 - Bilgi okuryazarlığı
 - Veri okuryazarlığı
 - Medya okuryazarlığı
- C. Dijital üretim
 - Dijital yaratıcılık
 - Dijital araştırma ve problem çözme
 - Dijital yenilikler
- D. İletişim işbirliği ve gelişim
 - Dijital iletişim
 - Dijital işbirliği
 - Dijital katılım
- E. Dijital öğrenme ve gelişim
 - Dijital öğrenme
 - Dijital öğretme
- F. Dijital kimlik ve iyi oluş
 - Dijital kimlik yönetimi
 - İyi oluş

2. Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Çerçevesi (TPAB)

- ❖ Alan bilgisi
 - ❖ Pedagojik bilgisi
 - ❖ Teknoloji bilgisini
- } ele alır

3. Geniş Tabanlı Öğretmen Dijital Yeterlik Çerçevesi

TPAB ile uyumlu hale getirilmiştir.

- ❖ Öğretim programı yeterlikleri
- ❖ Bireysel –etik yeterlikler
- ❖ Bireysel mesleki yeterlikler
- ❖ Bireysel etik
- ❖ Bireysel –mesleki yeterliklerin bütünleşmesi

4. Eğitimcilerin dijital Yeterlik İçin Avrupa Çerçevesi

- ❖ Mesleki kullanım
- ❖ Öğretim ve öğrenim
- ❖ Ölçme
- ❖ Öğrenenleri güçlendirme
- ❖ Öğrenenlerin dijital yeterliklerini destekleme

5. UNESCO Öğretmen Dijital Yeterlik Çerçevesi

- ❖ Eğitimde bilgi ve iletişim teknolojileri kavranması
 - Politika kavrama
 - Politika uygulama
 - Politika yeniliği
- ❖ Müfredat değerlendirme
 - Temel bilgi
 - Bilgi uygulama
 - Bilgi toplumu becerileri

❖ Pedagoji

- Bilgi ve teknoloji destekli
- Karmaşık problem çözme
- Öz yönetim

❖ Dijital beceri uygulama

- Uygulama
- Ekleme
- dönüşüm

❖ Organizasyon ve yönetim

- Standart sınıf
- İşbirlikçi gruplar
- Öğrenim kurumları

❖ Mesleki öğretmen öğrenimi

- Dijital okuryazarlık
- Ağ kurma
- Yenilikçi öğrenme

GÖRSEL OKURYAZARLIK ARAÇLARI

❖ Görsel Oluşturma :canva, noun ,Project, grafio3

❖ İnfografikler oluşturma:Vengage ,Piktochart

ETKİLEŞİMLİ VİDEO VE ANİMASYON ARAÇLARI

❖ Etkileşimli video oluşturma:

Snagit,Explaineverything Google Vr Tour Creator

❖ Dijital hikaye okuma: Sway ,StoryboardThat

ÖĞRENME ORTAMLARI GELİŞTİREBİLMEK

- ❖ **3B Sanal dünyalar:** OpenSim, MineCraft ve eklentileri
- ❖ **Mobil uygulamalar:** MIT App Inventor, Appypie, Thunkable, Andromo, outsystems
- ❖ **Oyun :** Ms Kodu , Unitylearn, Stencyl

İŞBİRLİĞİNE DAYALI PROBLEM ÇÖZME BULUT ARAÇLARINI ETKİN KULLANABİLMEK

- ✓ Belge oluşturmak ve düzenleme
- ✓ Grafik oluşturma ve düzenleme
- ✓ Tasarım oluşturma düzenleme
- ✓ Süreç yönetim araçları

DİJİTAL ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME ARAÇLARI

- ❖ Kahoot
- ❖ Socrative
- ❖ Google Form
- ❖ Mentimeter
- ❖ Kelime oyunu geliştirebilme (Eduncandy)

UZAKTAN EĞİTİM ORTAM VE ARAÇLARI

- ✓ **Öğrenme yönetim sistemleri:**
 - Google classroom
 - Edmodo

✓ Senkron ders araçları

- Zoom
- Meet
- Teams
- Prezi

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ İLE TASARIM TEMELLİ PROBLEM ÇÖZME SÜRECİNİ UYGULAMA

- ❖ Bilgi işlem düşünme ve algoritma öğretimi
- ❖ Kodlama
- ❖ Robotik
- ❖ 3B tasarım
- ❖ Dijital hikaye anlatı
- ❖ Oyunlaştırma

VERİ TOPLAMA ,ELDE ETME ,ANALİZ ETME ARAÇLARI

- ✓ **Çevrim içi veri toplama:** Google Forms, Limesurvey
- ✓ **Çevrim içi kaynakları bulabilme:** YÖK Atlas , WebScrapers, Google analytics
- ✓ **Veri görselleştirme:** Stat Planet, Tableau, Excel
- ✓ **Veri analitiği teknikleri:** SPSS, R-Studio, Python, RapidMiner

9.BÖLÜM:GÜVENLİ OKUL

BAĞIMLILIK

- ❖ Herhangi bir maddenin zarar veren sonuçlarına rağmen sürekli ve aşırı kullanımı sonucu ortaya çıkan bir rahatsızlık.
- ❖ Bağımlı bireyler,belli bir maddeye karşı aşırı ve yoğun ilgi gösterirler.

FİZİKSEL BAĞIMLILIK

- ❖ Maddenin varlığına karşı duyulan fizyolojik bir istektir.
- ❖ Madde alınmadığı zaman fizyolojik uyum bozulur.

RUHSAL BAĞIMLILIK

- ❖ Kişinin ruhsal yada kişilik yapısı gereği gereksinimlerini tatmin etme amacıyla o maddeye düşkünlük.
- ❖ Madde bırakıldığında ruhsal bazı şikayetler görülür.

DSM- V GÖRE BAĞIMLILIK

- ❖ Maddeye ulaşmak için engellenemez arzu
- ❖ Tolerans adı verilen kullanımın giderek artması
- ❖ Yoksunluk

İNTERNET BAĞIMLILIĞIN NEDENLERİ

- ✓ Sosyalleşme gereksinimi
- ✓ Gerçek kimliklerini saklayarak kendilerini olduklarından farklı bir şekilde gösterebilir.
- ✓ Tanınmamanın verdiği rahatlıkla açıkça paylaşımlar yapabilmeleri
- ✓ Yüzyüze iletişim yerine internet iletişimini daha kolay bulmaları
- ✓ Sosyalleşme ihtiyacı karşılandığından internete yönelmeleri

İNTERNET BAĞIMLILIĞININ BELİRTİLERİ

❖ Davranışsal Belirtileri

- Kullanım ile ilgili yalan söyleme
- İnternetle ilgili aşırı zihinsel uğraş
- Daha uzun süreli interneti kullanma
- İnternette geçen sürenin giderek artması

❖ Fiziksel ve Zihinsel Belirtiler

- İnternet kullanımının azalması ile anksiyete gelişmesi
- Obsetif düşünce ve hayallerde artış
- İnternet kullanımı kontrol etme veya azaltmak için süregelen arzu ve istek

❖ Sosyal Belirtiler

- Sosyal faaliyetlere ayrılan zamanın azalması

AŞIRI TEKNOLOJİ KULLANIMINA KARŞI AİLE ROLÜ

- ❖ Çocuklara doğru model olun
- ❖ Çocuklara karşı her zaman saygılı olun
- ❖ Sevginizi açıkça ve koşulsuz gösterin
- ❖ Çocuklarla birlikte oynayın
- ❖ Çocuklarla birlikte kitap okumak
- ❖ Çocukların yaşam amacı edinmesi sağlayın
- ❖ Arkadaşlarını tanıyın
- ❖ Çocukların spor yada sanat alanında uğraş edinmesini sağlayın

ZORBALIĞIN AYIRT EDİCİ ÖZELLİKLERİ

- ✓ Zorbalık bilinçli ve istendik olarak yapılan kurbana fiziksel ,sosyal,yada psikolojik olarak zarar verme amacı güden söz ve eylemlerdir.
- ✓ Zorbalık bir kereye mahsus değildir. Çeşitli zaman aralıklarında tekrarlanıyor olması gerekiyor.

SİBER ZORBALIK

- ❖ Bireylerin mobil telefonlar ve internet aracılığıyla bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanarak diğer bireylere rahatsızlık vermesi ve taciz etmesidir.

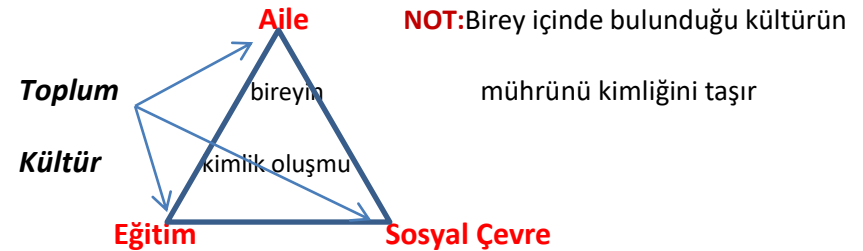
SİBER ZORBALIĞIN NEDENLERİ

- ✓ İntikam alma
- ✓ Popüler olma arzusu
- ✓ Aile içinde yaşanan sorunlar
- ✓ Düşük özgüven yada gerçek dünyada elde edilemeyen başarıyı sanal dünyada yakalama arzusu
- ✓ Kıskançlık

SİBER MAĞDURİYET

- ❖ Kişinin dijital teknolojileri aracılığı ile kendine zarar veren saldırgan tutumlara kalmasıdır.
- ❖ Siber mağduriyete uğrayan çocuklara;
 - Kaygı
 - İntihar
 - Yeme düzeninde bozukluk
 - Baş ve karın ağrısı görülebilir.

BİREYİN KİMLİK OLUŞUMU ALTIN ÜÇGEN

NOT: Kültürel Çatışma ;kültürlerin birbirine dokunduğu veya birbirine ulaşmadığı yerlerde ön yargı oluşabilir/kültürel çatışma çıkabilir.

GARDNER'E GÖRE ZEKA ALANLARI

- ❖ Zihinsel zeka
- ❖ Duygusal zeka
- ❖ Sosyal zeka
- ❖ Kreatif zeka
- ❖ Fiziksel zeka
- ❖ Görsel zeka
- ❖ Sanatsal ve müziksel zeka

YABANCI ÖĞRENCİLERİN UYUM ENTEGRASYONUNA

ENGEL OLAN SEBEBLER

- ✓ Dil sorunu
- ✓ Sosyal bilgilerin eksikliği
- ✓ Psikolojik sosyal ve okul güvenliği sorunu
- ✓ Okulu terk etme
- ✓ Meslek eğitimi
- ✓ Yönetici ve öğretmenlere sosyal oryantasyon eğitimi
- ✓ Kültürel ayrımcılık ve asimilasyon endişesi
- ✓ Maddi yetersizlikler
- ✓ Çocuk işçiliği

AİDİYET İÇİN GEREKLİ FAKTÖRLER

- ❖ Yüksek empati yeteneği
- ❖ Anlayış göstermek
- ❖ Dürüstlük ve adalet
- ❖ Yeniliğe açıklık
- ❖ Takım arkadaşlığı
- ❖ Basitleştirme arkadaşlığı
- ❖ İlham vermek
- ❖ Çatışmaları yönetebilmek

NOT: Holsfede Kültürü; bir insan grubunun üyelerini diğerinden ayıran zihnin kolektif olarak programlanması olarak tanımlanabilir.

OYUN BAĞIMLILIĞI

- ❖ Sanal oyunların bağımlılığının diğer bağımlılık türleri gibi toplumda açık ve net fark edilmez
- ❖ Dünya Sağlık Örgütü; oyun bağımlılığını hastalık olarak tanımlar.
- ❖ Birey sorumluluk ve görevlerini aksatır.
- ❖ Yaşam kalitesini olumsuz etkiler.

NOT: Dünya Sağlık Örgütü; 2018 yılında oyun bağımlılığını davranış bozukluğu olarak tanımladı.

NOT: Amerika Psikoloji Derneği (APA); Bir bireye oyun bağımlılığı teşhisi konulması için dokuz ölçütten beşinin bir yıl içinde göstermesi gerektiğini belirtmiştir.

OYUN BAĞIMLILIĞININ ETKENLERİ

- ❖ Bireylerin oyun oynama isteğini kontrol altına alamaması
- ❖ Oyun oynamanın diğer tüm aktivitelerden daha önemli ve öncelikli olduğu duygusuna sahip olması
- ❖ Oyun isteğinin ders çalışmalarını aksatmasına ,sosyal ilişkilerin zayıflamasına ,tüm faaliyetlerin uzaklaşmasına rağmen artarak devam etmesidir.

OYUN BAĞIMLILIĞININ OLUŞMA AŞAMALARI

1. Başlama isteği
2. İlginin artması
3. Düşüncelerinde oyunun öncelikli bir yere sahip olması
4. Oyun bağımlılığının oluşması

OKULDA ŞİDDET

- ❖ Okul içinde ve çevresinde başkalarına zarar vermeyi amaçlayan kasıtlı davranışlar olarak tanımlanabilir.
 - Zorbalık
 - Kavga
 - İstismar
 - Siberzorbalık
 - Silah kullanımı
 - Cinsel taciz

ŞİDDETİN TÜRLERİ

1-Doğrudan Şiddet

dövmek ,tehdit etmek
itmek, hakaret etmek

2-Dolaylı Şiddet

sosyal dışlama, dedikodu yapmak

İŞLEVLERİ AÇISINDAN ŞİDDET TÜRLERİ

1-Tepkisel Şiddet

kışkırtmaya cevap
kendisini kontrol etme
dürtüsellik güçlüğü

2- Planlı Şiddet

kasıtlı bir biçimde yapılır
dış pekiştireçler ile kontrol edilir

ŞİDDETİN BİREYSEL FAKTÖRLÜ BELİRLEYİLERİ

- ❖ Madde kötüye kullanma
- ❖ Mağduriyet geçmişi
- ❖ Tutum ve inançlar
- ❖ Akıl hastalığı
- ❖ Beceri eksikliği

ŞİDDETİN RUH SAĞLIĞI İÇİN SONUÇLARI

❖ Şiddet Uygulayanlar İçin Sonuçları

- ✓ Sonraki yıllarda suç ve şiddete meyilli olma
- ✓ Aşırı risk alma
- ✓ Madde kullanma
- ✓ Dışlanma
- ✓ Ruh sağlığı sorunları

❖ Mağdurlar İçin Sonuçları

- ✓ Düşük öz saygı
- ✓ Stres
- ✓ Depresyon
- ✓ Kaygı
- ✓ İntihar eğilimi
- ✓ Okul korkusu
- ✓ Öfke ,şiddet eğiliminde artış

SOSYAL DUYGUSAL ÖĞRENMENİN BOYUTLARI

- ❖ Özfarkındalık
- ❖ Özyönetim
- ❖ Sosyal farkındalık
- ❖ İlişki becerileri
- ❖ Etkili /sorumlu karar alma

BARIŞYAPICILIK NEDİR VE NE YAPAR?

- ❖ Sorun yaşayan iki yada daha fazla kişinin üçüncü bir nört kişinin yardımı ile sorunun çözmek amacıyla biraraya geldikleri süreçtir.
- ❖ Taraflar için güvenli ortam sunar.
- ❖ Nedenlerini anlamaya çalışır.
- ❖ Tarafarın duygularını neler düşündüklerini paylaşmalarını sağlar.
- ❖ Birbirleriyle empati kurmalarını sağlar.

BARIŞYAPICIDAN BEKLENEN BECERİLER

- ❖ Etkin dinler
- ❖ Empati kurar
- ❖ Öfke yönetim becerisine sahiptir
- ❖ Ben dilini etkin kullanır
- ❖ Müzakere becerisine sahiptir.

BARIŞYAPICILIK SÜRECİ

1. Kavganın sonlanması
2. Tarafların destek almaya karar vermesi
3. Barışyapıcı tarafından müzakere basamaklarının kolaylaştırılması
4. Anlaşmanın imzalanması